VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 7 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantaina, tammik. 15 p. 1966 — Saturday, Jan. 15, 1966

Presidentti Johnson puolusti Yhdysvaltain Vietnam-politiikkaa

Vietnamin sodan jatkuminen aiheuttaa lisää menoja valtiolle; edessä voi olla pitkä, kova sota tai pitkät ja kovat neuvottelut, sanoi hän

Washington. — Kolmannessa vuotuisessa State of the Union (ohjelma) puheessaan, minkä hän piti kongressin avajaisistunnossa keskiviikkoiltana, USAn presidentti Lyndon B. Johnson antoi ymmärtää, että hyökkäyssota Vietnamissa jatkuu ja ehkä laajeneekin, vaikka hän käyttikin puheissaan rauhaan tähtääviä lauseita.

Pitäen lähtökohtana sitä, että Yhdysvaltain talousmahti on niin suuri että se voi jatkaa Vietnamin sotaa ja silti käydä kotirintamalla sotaa köyhyyden poistamiseksi, presidentti Johnson myönsi kuitenkin, että leijonan osuus budjettimenojen lisääntymisestä menee sotatoimiin ja vain pikkusumma siviilitarkoituksiin.

Presidentti Johnsonin esittämän budjetin mukaan tulevan heinäkuun 1 päivänä alkavan tilivuoden aikana hallitus perii erinäisten verojen muodossa $111,000,000,000, menojen ollessa $112,800,000,000. Tilivuoden tappio on siis 1.8 miljardia dollaria.

Lähes toinen puoli, eli $58,300,000,000 hallituksen veroista menee maan asevoimien hyväksi, ollen tämä summa $10,000,000,000 suurempi kuin viime vuonna. Näistä varustelumenoista on suunniteltu käytettäväksi $5,800,000,000 Vietnamin sotaan.

Toisaalta valtion menot lisääntyvät ei-sotilaalliselta kohdalta ainoastaan $600,000,000.

Puhuen Vietnamin sodasta, presidentti Johnson sanoi, ettei hän voi nähdä kuinka kauan se jatkuu. Hän ilmaisi käsityskannan, että Vietnamin sota voi tulla hyvinkin pitkäksi ja rajuksi, tai että siitä voi tulla pitkä ja sitkeä neuvottelu, tai että siitä tulee ne molemmat.

Hän sanoi Yhdysvaltain hallituksen olevan valmiina keskustelemaan rauhasta "neljä, neljätoista tai neljäkymmentä" kohtaa käsittävän ohjelman pohjalla, ja että Yhdysvallat on valmiina harkitsemaan "minkä tahansa ryhmän esityksiä". Tätä viimeksimainittua lausetta on selitetty Washingtonissa myöhemmin siten, että tällä "ryhmällä" tarkoitetaan Etelä-Vietnamin Kansallista vapausrintamaa, jota presidentti Johnson sanoi siis olevansa valmis "kuuntelemaan" mutta ei ilmeisestikään "tunnustamaan".

Esittäen vieläkin sen käsityskannan, että Yhdysvalloilla on oikeus esiintyä "poliisina", joka itse päättää milloin joku toinen maa käyttäytyy "kunnollisesti" presidentti sanoi, että yhdysvaltalaiset sotajoukot "vedetään jonakin päivänä pois Etelä-Vietnamista, mutta ei ennen kuin Etelä-Vietnam on turvattu kommunistivaltausta vastaan" ja Etelä-Vietnamille taataan oikeus muotoilla oman tulevaisuutensa."

"Jos Vietnamin tilanne sitä vaatii, minä en epäröi esittää kongressille uusia ehdotuksia lisävarojen saantia varten", sanoi hän.

Presidentti arvioi, että Yhdysvaltain kansallistulot nousevat tulevan tilivuoden aikana 720 miljardiin dollariin, että USAn maksutasevajaus laski viime vuonna 1.3 miljardiin dollariin, vastaavan luvun v. 1964 ollessa 2.8 miljardia dollaria. Hän sanoi, että kongressille esitetään myöhemmin ehdotuksia opetustoiminnan parantamiseksi, köyhyydenvastaisen sodan kehittämiseksi jne.

Viitaten siihen, että USAn hallitus pyrkii parantamaan suhteitaan Euroopan sosialistisiin maihin, erikoisesti Neuvostoliittoon, presidentti Johnson sanoi, että kongressille esitetään myöhemmin ehdotus Itä-Euroopan maita diskriminoivien tullisäädösten muuttamiseksi. Hän sanoi, että Yhdysvallat tulee laajentamaan ulkomaista avunantoaan; erikoisesti sellaisten maiden avustamista, jotka pyrkivät itse itseään avustamaan.

Puheensa loppupuolella hän antoi vihjeen, että hallitus suunnittelee joitakin työväenvastaisia lakeja "halvaannuttavien lakkojen" estämiseksi.

Shelepin Pekingissä

Peking. — Hanoissa, Pohjois-Vietnamissa "ystävyysvierailulla" ollut Alexander Shelepinin johtama Neuvostoliiton valtuuskunta saapui tänne torstaina.

Ennen Hanoista lähtöään Shelepin lupasi Pohjois-Vietnamille sotilaallista ja taloudellista apua ja varoitti samalla Yhdysvaltoja sotatoimien edelleen laajentamista vastaan.

Shelepin ja hänen seuruettaan oli lentokentällä vastaanottamassa Kiinan varapääministeri Li Hsien-nien ja apulaisulkoministeri Wang Ping-nan sekä sosialististen ja useimpien kapitalististen sekä Aasian ja Afrikan maiden diplomaattiedustajat. Mitään tietoja ei hetikohtaisesti saatu siitä, tapaako Shelepin Pekingissä pääministeri Chou En-lain ja muita kiinalaisjohtajia.

GEORGIASSA VALITULTA NEEKERILTÄ KIELLETTY EDUSTAJAPAIKKANSA

Atlanta. — Neekerijohtaja rev. Martin Luther King on ilmoittanut, että hän osallistuu taisteluun Georgian osavaltion lainlaatijakunnasta kielletyn neekeriedustajan puolesta ja yhtyy tänään (perjantaina) marssiin lainlaatijakuntatalolle.

"Tämän vakavan epäoikeudenmukaisuuden valossa, niin neekereillä kuin hyväntahtoisilla valkoihoisillakin ihmisillä, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin ryhtyä rakentavasti protestoimaan", sanoi tri King sanomalehtien tiedotustilaisuudessa.

Tri King sanoi, että se, jotta Georgian lainlaatijakunnassa oli kielletty edustajan paikka demokraattien ehdokkaana valitulta atlantalaiselta Julian Bondilta, oli "onnettomuus, epärehellisyyttä ja epäoikeudenmukaisuutta". Mr. Bondilta joka täytti 26 vuotta perjantaina, kiellettiin edustajapaikka lainlaatijakunnassa siitä syystä, että hän vastustaa Yhdysvaltain Vietnam-politiikkaa ja pakko-ottoa aseväkeen.

Tri King yhtyi mr. Bondin edustamaan Student Non-Violent Co-ordinating Committeen tämän vaatiessa, että Georgian lainlaatijakunta kiellettäisiin aloittamasta asioiden käsittelyn ennen kuin voitaisiin täyttää mr. Bondin edustajapaikka ylimääräisessä vaaleissa.

Mr. Bondin lainopilliset neuvontajat yrittävät saada hänen asiansa esille liittovaltion oikeudessa. Atlantan piirin prokuraattori on samalla kirjoittanut liittovaltion oikeusministerille pyytäen neuvoa siitä josko mr. Bond voitaisiin asettaa syytteeseen hänen lausunnoistaan pakko-ottoon nähden.

LIBERAALIT SUUNNITTELEVAT KOKOUSTA

Ottawa. — Canadan liberaalipuolueen kansallinen järjestäjä Keith Davey on vahvistanut tiedot, että hän eroaa siitä toimesta tämän kuukauden lopussa.

Puolueen keskuskomitea harkitsee hänen seuraajansa nimittämistä kun se kokoontuu täällä tänään.

Keskuskomitean odotetaan myös suunnittelevan edustajakokouksen pitämistä ensi kesäkuussa. Liberaalipiireissä odotetaan 2,500 edustajan osallistuvan sellaiseen kokoukseen.

Mr. Davey sanoi, että hän oli ilmaissut jo ennen viime vaaleja aikomuksensa erota toimestaan ja oli jättänyt eroanomuksensa pääministeri Pearsonille pian vaalien pitämisen jälkeen. Hän oli yhdessä vaalikampanjakomitean puheenjohtaja Walter Gordonin kanssa kehoittanut mr. Pearsonia toimituttamaan vaalit ja oli oman tiedotuksensa mukaan valmis vastaanottamaan osan vastuuta siitä, että liberaalit eivät tälläkään kerralla onnistuneet saamaan valituksi siinä määrin ehdokkaistaan, että liberaalit olisivat kyenneet muodostamaan enemmistöhallituksen.

Puolueen perussäännöt uusittiin v. 1964. Uusien perussääntöjen mukaan on pidettävä puolueen edustajakokous joka toinen vuosi. Täten näiden sääntöjen mukaan kokous on pidettävä tänä vuonna, mahdollisesti kesäkuun aikana.

Puolueen keskuskomitea kokoontunee pääministerin virallisella asunnolla valmistautuessaan kohtaamaan parlamentin ensi viikolla.

Canadan lähettiläs vieraili Kremlissä

Moskova. — Canadan suurlähettiläs Robert Ford vieraili keskiviikkona Neuvostoliiton ensimmäisen varapääministeri, Dmitri Polyanskyn luona, mutta mitään tietoja ei annettu siitä, mistä asioista keskusteltiin. Arvelujen mukaan he keskustelivat Vietnamin kysymyksistä.

Virallisen tiedonannon mukaan se oli kohteliaisuuskäynti.

VIIME TIEDOT

Rio de Janeiro. — Torstaina jatkuneet kaatosateet aiheuttivat tällä alueella lisää maanvyörymiä, kuolemantapauksia ja hätätilanteen edelleen vaikeammaksi käymistä. Brasilialaiset viranomaiset arvioivat nyt, että henkensä menettäneiden luku voi nousta yli 500. Viimeksikärsi eniten itse Rio de Janeiron kaupunki. Aikaisemmin kaupungin läheisyydessä olevat hökkelikylät kärsivät suuremman osan vahingoista. Kaatosade alkoi jo viime maanantaina, jolloin ilmoitetaan sataneen 10 tuumaa vettä yhden päivän kuluessa.

Ottawa. — Kolme tai neljä Canadan kahdestatoista lääkärikoulusta kokisi suuria vaikeuksia saadakseen hyväksymisen yhdysvaltalaisten standarttien mukaan, sanoi Canadan lääkärinkoulujen yhdistyksen presidentti British Columbian yliopiston lääketiedekunnan johtaja tri J. F. McCreary torstaina. Hänen lausuntonsa alleviivasi sen, että liittohallituksen tulisi varata enemmän varoja tutkimustyön suorittamiseksi tämänkin alan edistämiseksi.

New Delhi. — Perjantaiaamuna ilmoitettiin, että Intiassa vallassa oleva kongressipuolue valitsee samana päivänä uuden pääministerin. Shastri kuoli aikaisemmin viikolla Tashkentissa, Neuvostoliitossa, allekirjoitettuaan rauhansopimuksen Intian ja Pakistanin välillä.

Ottawa. — Uuden demokraattisen puolueen parlamenttiryhmä valitsi torstaina David Lewisin puolueen parlamenttiryhmän apulaisjohtajaksi Douglas Fisherin tilalle, joka jäi eroon toimesta kun hän kieltäytyi asettautumasta uudelleen ehdokkaaksi Port Arthurin vaalipiirissä.

"Ihmiskunnan nimessä lopettakaa sota"

Toronto. — Kuultuaan Vietnamissa käyneen edustajistonsa raportin Canadan kommunistipuolueen keskuskomitea, joka kokoontui Torontossa tällä viikolla, lähetti Yhdysvaltain presidentti Johnsonille seuraavan sähkeen:

"Teidän häikäilemätön Vietnamin sodan eskalaatio ja vallaton omaisuuksien tuhoaminen yhdessä siviilikansan joukkomurhaamisen kanssa sekä lisääntyvä vaara yleisestä sodasta, vaarantavat Geneven sopimuksen allekirjoittaneen ja kansainvälisen välirauhakomission jäsenen Canadan turvallisuutta. Canadan kommunistipuolueen keskuskomitea kehoittaa teitä ihmiskunnan nimissä lopettamaan Yhdysvaltain sotilaallisen intervention Vietnamissa.

"Me vaadimme jotta te hyväksyisitte Geneven sopimuksen ja että te kunnioittaisitte Yhdysvaltain lupausta muille neljälletoista osallistuneelle hallitukselle, että teidän hallituksenne ei yrittäisi mitätöidä näiden vakavaa yhteistä sopimusta asevoimin. Canadan kommunistipuolue kehoittaa teitä kunnioittamaan Geneven sopimuksen määritelmiä ja neuvottelemaan sillä perusteella kunniallisesta rauhasta niiden viran omaisten kanssa, jotka edustavat kansaa Pohjois- ja Etelä-Vietnamissa."

Länsi-Saksa menetti 26 yhdysvaltalaista hävittäjäkonetta

Bonn. — Länsi-Saksan ilmavoimat ilmoitti tällä viikolla, että se oli menettänyt viime vuoden kuluessa 26 yhdysvaltalaismallista Starfighter-hävittäjälentokonetta hätälaskuissa ja maahan törmäytymissä.

Ilmavoimien ylikomentaja kenraaliluutnantti Werner Panitzki ilmoitti tästä raportissaan parlamentin puolustuskomitealle.

Eräs komitean puhemies antoi tämän tiedon julkisuuteen, mutta kieltäytyi selostamasta lähemmin näitä hätälaskuja, joissa uskotaan 14 lentäjän menettäneen henkensä.

Raportti laadittiin ilmavoimien toimesta sen jälkeen kun valtiopäivillä oli vaadittuu lisää tietoja näistä hätälaskuista ja maahan törmäytymisistä, joita on tapahtunut yhä lukuisempia viime kuukausien kuluessa. Nämä tapahtumat ovat herättäneet huolestuneisuutta useissa länsisaksalaisissa piireissä. Samasta syystä viime vuonna kiellettiin 700 näitä koneita lentämästä ennenkuin niissä suoritettiin joitakin uudistuksia.

Yhdeksänkymmentäkuusi näistä koneista ostettiin Yhdysvalloilta ja loput valmistettiin Euroopassa yhdysvaltalaisella luvalla. Koneita, jotka maksavat $2,500,000 kappale, käytetään hävittäjäkoneina, pommittajina ja tiedustelukoneina.

Raportissa selostettiin edelleen, ettei ollut riittämiin näitä koneita varten opetettuja huoltotyöläisiä ja että onnettomuudet eivät olleet tapahtuneet mistään yhdestä syystä, vaan useammasta.

Anne Frankin tappaja saatu kiinni

Mynich. — Poliisit vangitsivat torstaina entisen natsiupseerin, jonka sanotaan lähettäneen Anne Frankin Bergen-Belsen kuolemanleirille, missä tämä neitonen kuoli.

Rikospoliisit sanovat pidättäneensä entisen kenraalimajuri Wilhelm Harsterin ja kaksi muuta, jotka avustivat Harsteria Hollannin miehityksen aikana.

Natsien turvallisuuspoliisi — eikä Gestapo — lähetti "Anne Frankin päiväkirjan" kirjoittajan Auschwitzin kuolemanleirille ja kenraalimajuri Harster oli turvallisuuspoliisin päämies.

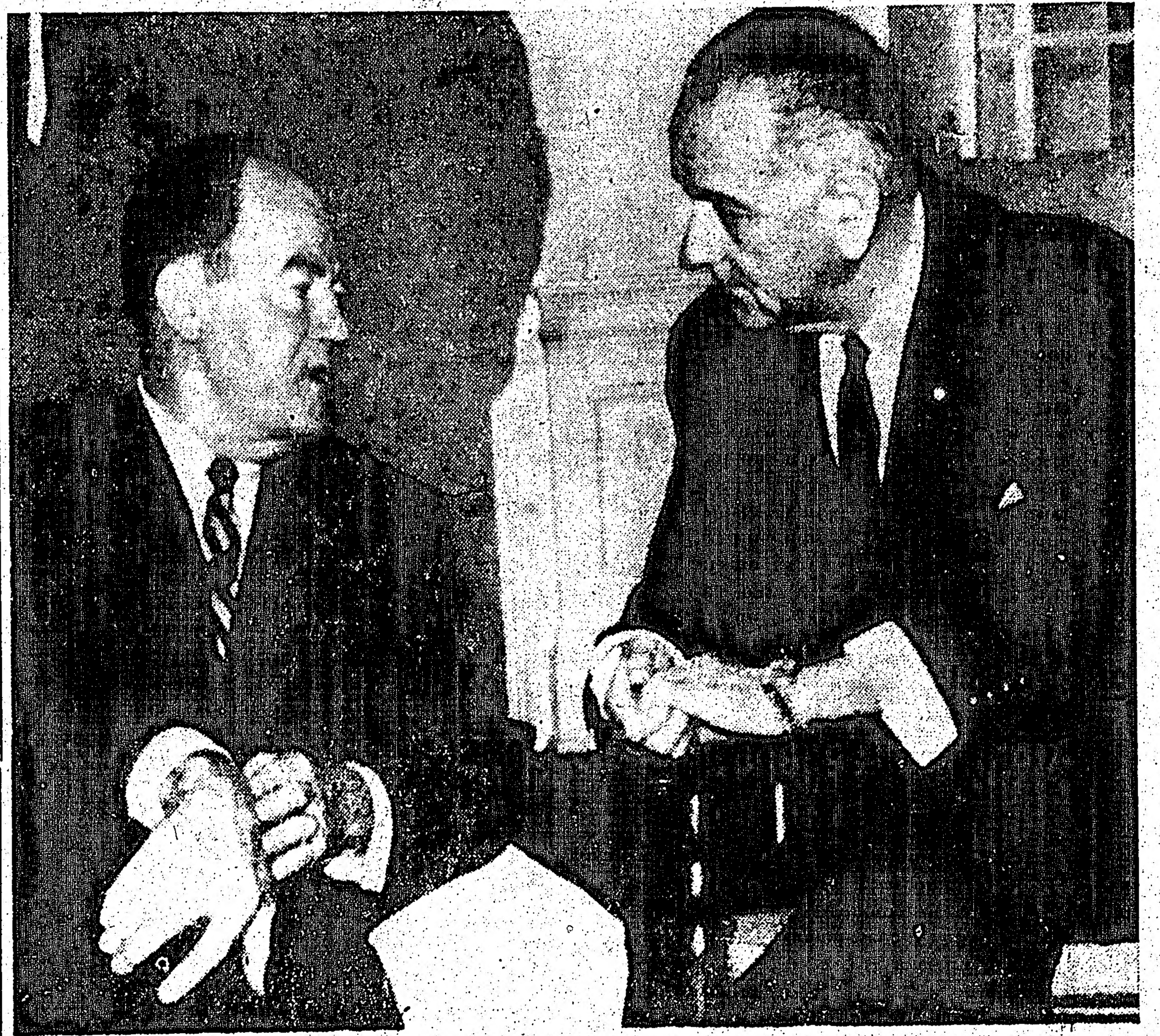

Yhdysvaltain varapresidentti Humphrey palasi kotimaahansa äskettäin viikon kestäneeltä vierailultaan Kauko-Idän maihin selostaakseen presidentti Johnsonille miten oli otettu vastaan Yhdysvaltain ilmoitus "rauhanhyökkäyksestä". Kuvassamme nähdään hänet selostamassa presidentti Johnsonille miten hän oli onnistunut matkallaan.

Yhdysvaltain varapresidentti:

Eläkäämme kaikki rauhassa

New Delhi. — Yhdysvaltain varapresidentti Hubert H. Humphrey oli lähelle kaksi tuntia keskustelemassa Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosyginin kanssa täällä torstaina. Heidän uskotaan keskustelleen keinoista, joiden avulla voitaisiin lopettaa sotatoimenpiteet Vietnamissa.

Yhdysvaltain varapresidentin seurassa oli valtiosihteeri Dean Rusk ja suurlähettiläs Chester Bowles. Nämä saapuivat Neuvostoliiton suurlähettiläs Ivan A. Benediktovin asunnolle.

Alunperin oli suunniteltu, että keskustelu kestäisi vain noin tunnin, mutta se jatkui miltei kahden tunnin ajan.

Sen enempää yhdysvaltalaiselta kuin neuvostoliittolaiseltakaan taholta ei kommentoitu keskustelujen kulusta. Kuitenkin yleisesti otaksutaan, että tärkeimpinä keskustelun aiheina olivat Vietnamin sota ja Tashkentissa, Neuvostoliitossa, äskettäin käydyt keskustelut Pakistanin ja Intian välisten suhteiden rauhanomaisemmiksi saattamisesta.

Keskustelujen jälkeen Yhdysvaltain varapresidentti Hamphrey sanoi: "Eläkäämme kaikki rauhassa. Sitä juuri tämä maailma tarvitsee enemmän kuin mitään muuta."

Kun häneltä kysyttiin josko hänen keskustelunsa Kosyginin kanssa oli saattanut rauhan Vietnamissa lähemmäksi, hän sanoi: "Olen sanonut kaiken, mitä aion sanoa siitä. Meillä oli hyvä ja rakentava sekä ystävällinen vierailu."

Tämä oli ensimmäinen kerta, että Johnsonin johtaman hallituksen korkeimman portaan virkailija oli tavannut neuvostoliittolaisia keskusteluissa rauhan aikaansaamiseksi. Aikaisemmin Yhdysvaltain suurlähettiläs Foy Kohler oli ollut yhteydessä neuvostoliittolaisten johtajien kanssa näistä asioista keskusteltaessa.

Mr. Humphrey, mr. Rusk ja mr. Kosygin saapuivat aikaisemmin tällä viikolla New Delhiin ollakseen läsnä Intian pääministeri Shastrin hautajaisissa.

Yhdysvaltain varapresidentti keskusteli samalla Yhdistyneen Arabitasavallan presidentti Gamel Abdel Nasserin edustaja Husayn Mahmud al-Shaffin kanssa, joka keskustelu mahdollisesti liittyy kysymykseen Vietnamista ja siellä käynnissä olevasta sodasta.

Tarkkailijat ovat huomioineet, että Nasser on osoittanut valmeutta esittää jonkinlaista osaa Vietnamin sodan sovintomahdollisuuksien etsimisessä.

20,000 kodittomaksi Rion myrskyssä ja tulvissa

Rio de Janeiro. — Tuhannet ihmiset, joiden kodit tuhoutuivat maanvyörymässä ja tulvissa ovat aikaansaaneet suunnattoman ongelman tässä myrskyn runtelemassa kaupungissa.

Viimeisimmissä virallisissa tiedotuksissa kerrotaan, että vähintään 151 oli saanut surmansa kaupungin historian pahimmassa vesisateessa. Ruumishuoneet täyttyivät useita hökkelikyliä tuhoutuneiden maanvyörymien alle hautaantuneista tai hukkuneista.

Terveysvirkailijat arvioivat, että onnettomuudessa kuolleiden luku voi lopullisesti nousta niinkin korkeaksi kuin 200.

Kansakouluihin, katoliseen yliopistoon, suurelle Maracanan stadionille ja osittaisesta valmistuneelle kauppakeskukselle sijoitettiin yli 20,000 ihmistä, joilla ei enää ollut mitään asuinpaikkaa.

Tämän 3,500,000 asukkaan kaupungin parempiosaiset ovat osoittaneet huomattavaa sympatiaa onnettomuuden kohteeksi joutuneille ihmisille. He ovat järjestäneet ruokaa vaatetusta, lääkkeitä ja rahaa. Uskonnolliset järjestöt ja hyväntekeväisyyslaitokset ovat osallistuneet yhdessä armeijan kanssa keittiöiden järjestämiseen.

Televisio- ja radioasemat tiedoittivat ympäri vuorokauden missä kohdissa tarvittaisiin apua. Puhelinverkoston ollessa halvaantuneen ja liikennelaitoksen ollessa puutteellinen Liman osavaltion hallitus tarvitsi kaiken saatavissa olevan avun.

Tiistaina satoi 9 tuumaa vettä kaupungin alueelle ja sen loppuessa mäkirinteet ja alankomailla olevat hökkelikylät esittivät synkän kuvan.

Osavaltion ja liittohallituksien taholta luvattiin $2,000,000 avustustoimintaa varten ja pankit lupasivat luottoa kauppiaille sekä kotien omistajille, jotka olivat kärsineet suuremmista omaisuusvahingoista.

Ghana lupasi täyden kannatuksensa Hanoille

Singapore. — Pohjoisvietnamilainen uutistoimisto ilmoitti tällä viikolla, että Ghana on tarjonnut mahdollisimman täydellisen kannatuksensa Vietnamin kansan vapautumisensa puolesta käymälle taistelulle.

Uutistoimiston tiedotuksessa sanottiin, että Ghanan presidentti Kwame Nkrumah oli esittänyt tarjouksensa Pohjois-Vietnamin presidentille Ho Tshi Minhille Vietnamin kansanarmeijan 21-vuotispäivänä lähettämän onnittelun yhteydessä.

Jenkit hyväksyneet "Tet"-välirauhan

Saigon. — Yhdysvaltain täkäläisten asevoimien päällystö on hyväksynyt, että "Tet"-uudenvuoden ("kuullisen uudenvuoden) kunniaksi pidetään tammikuun 19 pnä alkava kolmipäiväinen välirauha.

Etelä-Vietnamin Kansallinen vapausrintama tiedoitti jokin aika sitten, että Vietkong asevoimat ehdottavat tällaista välirauhaa, jonka aikana etelä-vietnamilaisilla on oikeus vierailla sukulaistensa luona maaseudulla (mikä on valtaosalta Kansallisen vapausrintaman hallinnassa) jos nämä vierailijat tulevat aseettomina ja ei-vakoilutarkoituksessa.

Saigonin hallitus ilmoitti aikaisemmin "neuvonantajiltaan" ilmeisesti saamiensa ohjeiden mukaisesti, että se suostuu tähän välirauhatarjoukseen. Yhdysvaltalaiset sotilasviranomaiset sanoivat nyt "yhtyvänsä" Saigonin päätökseen välirauhan pitämiseksi.

Manitobassa suunnitellaan vähittäismaksuilla ostavien kuluttajien suojelua

Winnipeg. — Erikoinen maakunnan lainlaatijakunnan komitea on hyväksynyt ehdotuksia, joiden mukaisesti olisi ryhdyttävä lainlaadintaan, jolla suojeltaisiin velaksi ostavia kuluttajia.

Ehdotukset muodostavat rungon raporttiluonnokselle, mistä keskustellaan tammikuun 25 pnä ja sitten esitetään lainlaatijakunnan seuraavalle istunnolle, joka alkaa helmikuun 3 pnä

Komitea on ehdottanut jotta ostajien on saatava selvästi tietää kuinka paljon heidän vähittäismaksuehdoilla ostamansa tavarat tulevat heille loppukädessä maksaaman ennen kuin he allekirjoittavat ostosopimuksen. Tulisi myös perustaa hallituksen avustama toimisto, joka voisi auttaa velkavaikeuksissa olevia kuluttajia ja tutkia epäeetillisiä kauppamenetelmiä.

Komitea sanoi, että tulisi ottaa käytäntöön ehdollinen myyntisopimus, missä selostettaisiin tarkoin kuinka paljon luotolla ostettu tavara tulee maksamaan. Sopimusluonnoksessa tulisi myös selostaa miten luottojärjestelmä toimii, erikoisestikin mikäli jaksolliset laskut ovat kysymyksessä.

Komitea sanoi, että ilmoituksissa, joissa kehoitetaan ostajia ostamaan tuotteita pienellä käsirahalla, tulisi selostaa kuinka paljon tuote tulee siten maksamaan ja kuinka paljon siitä olisi maksettava jos se ostettaisiin käteisellä.

Käsitellen kysymystä kiinnityslainoista komitea oli sitä mieltä, että sopimuksissa tulisi selvästi luetella kaikki hyvitykset, palkkiot ja muut salatut voitot.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Intiaanien avustusohjelmasta

Viikon lopulla tiedoitettiin Torontosta, että Ontarion hallitus on allekirjoittanut sopimuksen, minkä mukaan intiaanien asiain hallintokysymykset siirtyvät Ontariossa maakuntahallituksen tehtäviksi. Tämän lisäksi sopimus sisältää pitkän tähtäimen ohjelman intiaanien opetus- eli kasvatustyön hyväksi ja intiaaniyhdyskuntien kehittämiseksi tässä maakunnassa asuvien intiaanien elintason kohottamistarkoituksessa.

Saatujen tietojen mukaan liittohallitus maksaa noin 80 prosenttia tämän sopimuksen kuluista ja maakuntahallitus loput. Kaiken kaikkiaan on arvioitu, että liittohallitus tulee varaamaan seuraavan 50 vuoden aikana noin $10,000,000 Ontarion intiaanien avustamiseksi.

Tämän sopimuksen allekirjoittajana on toistaiseksi vain Ontarion maakuntahallitus. Sopimus perustuu lokakuussa 1964 pidettyyn liitto- ja maakuntahallitusten intiaanien asiain konferenssiin, jonka laatimista suunnitelmista on jatkuvasti neuvoteltu. Vaikka liittohallitus ei olekaan vielä tätä sopimusta allekirjoittanut, niin mahdollista on, että Ontarion maakuntahallituksen nyt allekirjoittamasta sopimuksesta tulee "edeltäkävijä" monelle samantapaiselle sopimukselle maakuntahallitusten ja liittohallitusten välillä.

Kukaan ei kiellä sitä, etteikö intiaanien koulutusmahdollisuuksien tehostaminen ja asunto-olojen parantaminen ole välttämätön ja tarpeellinen tehtävä, mikäli tosimielessä aiotaan intiaanien asemaa parantaa.

Mutta intiaanit ovat kokeneet ankarimmin tämän suunnitelman tähän mennessä tuomitneet. Viitaten siihen, että sopimuksen tarkoituksena on lopulta intiaanireservaatioiden hävittäminen (minkä Ottawa on kieltänyt), Caughnawaga-intiaanien nuorekas puhemies, miss Kahn-Tineta Horn on leimannut sen "häpeällisesti petokseksi". Toiset intiaanien puhemiehet ovat viitanneet siihen tosiasiaan, että "viimeksikuluneen sadan vuoden aikana on paljon puhuttu" intiaanien aseman parantamisesta, mutta kovin vähän tehty mitään käytännöllistä asian edistämiseksi. Ontarion maakunnan intiaaniasiain neuvonantokomitean puheenjohtaja Omer Peters, joka on myös Ontarion intiaanien union presidentti, oli epäilemättä oikeassa sanoessaan, että intiaanit "uskovat tähän suunnitelman vasta sitten, kun näkevät sen tuottavan tuloksia, ei yhtään sitä ennen". Asia onkin epäilemättä näin, sillä valkoihoiset ovat pettäneet intiaaneja niin lukemattoman monta kertaa, että he eivät voi mitenkään uskoa valkoihoisten asiakirjoista muuta kuin pahaa.

Tuntematta vielä yksityiskohtaisemmin tämän sopimuksen sisältöä, me liitymme niihin hyvää tarkoittaviin ontarioilaisiin jotka toivovat, että tällä kertaa olisi todella etualalla intiaanien avustaminen.

Intiaanilapsille on varattava koulu- ja opiskelumahdollisuuksia samalla tavalla kuin muillekin ontarioilaisille. Työttöminä oleville intiaaneille pitäisi järjestää ammattikoulutusta ja työmahdollisuuksia. Intiaaneja pitäisi avustaa joukkomitassa säädyllisten asuintalojen rakentamiseksi, viemärien ja vesijohtojen hankkimiseksi asutuskeskuksiin jne.

Asia ei kuitenkaan tule korjatuksi sillä, että allekirjoitetaan joitakin kauniissisältöisiä sopimuksia ja palkataan niiden perusteella joitakin hyväpalkkaisia virkailijoita pyhän byrokratian ikuistuttamiseksi. Mitä tarvitaan on se, että rohkaistaan itse intiaaneja ryhtymään tämän ohjelman toteuttajiksi pätevien neuvonantajain johdolla. Jos näin ei menetellä — jos sopimuksen mukaan järjestettävät korjaukset eivät perustu intiaanien vapaaehtoiseen kannatukseen, tämä sopimus ei ole sen paperin arvoinen, mille se on kirjoitettu. Mutta jos tarkoituksena on intiaanien todellinen avustaminen eikä heidän kulttuuriperinteidensä hävittäminen ja reservialueittensa anastaminen, silloin voidaan odottaa myönteisiä tuloksia tästä sopimuksesta — ja juuri myönteisiä tuloksia tarvitaan intiaanien aseman korjaamiseksi.

Afrikassa epävakaata

Viime viikolla saatiin kuulla, että armeijan johto oli suorittanut vallankaappauksen Ylä-Voltassa. Samanlaisia oikeistosiiven vallankaappauksia on suoritettu muissakin Ranskan siirtomaina olleissa, hiljan itsenäistyneissä Afrikan maissa.

Ensimmäinen tieto Ylä-Voltan poliittisesta kuohunnasta saatiin viikko sitten sunnuntaina, jolloin presidentti Maurice Yameogo julisti hätätilalait voimaan "sellitten "paljastetuksi", että maassa oli tekeillä vallankaappausyritys. Tämä ei kuitenkaan estänyt armeijan oikeistojohtoa vallankaappauksen suorittamisesta, ja mikä ihmeellisintä, presidentti Yameogo ilmaisi kiitollisuutensa vallankaappauksen suorituksesta. "Toisin kuin ehkä luultaisiin", hän sanoi radiopuheessaan, minä ja minun ministerini olemme ensimmäisenä iloitsemassa siitä tavasta, millä asia tuli ratkaistuksi." Vallankaappauksen suoritti everstiluutnantti Sangoule Lamizana.

Sitä aikaisemmin on Ranskan kahdessa entisessä siirtomaassa, Keski-Afrikan Tasavallassa ja Dahomeyssa suoritettu vallankaappaukset. Keski-Afrikan Tasavallan vallankaappauksen suoritti eversti John Bodel Bokassa vähän toista viikkoa sitten. Armeijan johto sivuutti presidentti David Dackon toimestaan, julisti maan perustuslain mitättömäksi ja hajoitti kansalliskokouksen (parlamentin).

Väittäen, että Peking on sekaantunut niiden sisäisiin asioihin, Keski-Afrikan Tasavallan ja Dahomeyn sotilasjuntat katkaisivat diplomaattiset suhteensa Kiinaan. Kenraali Christophe Soglo suoritti Dahomeyssa joulukuun 22 pnä kolmannen vallankaappauksensa viimeksikuluneen 2 vuoden aikana.

Ranskan alaisuudesta vapautuneen 13 maan hallitusjohtajilla pitäisi olla sunnuntaina, tammikuun 16 päivänä "huippukokous", mutta näiden vallankaappausten perusteella näyttää siltä, ettei siitä kokouksesta tule nyt mitään.

Näitä Afrikan maiden sotilasvallankaappauksia on yritetty selittää sillä, että ne maat itsenäistyivät "liian nopeasti", ja niiden kansat eivät olleet vielä "kypsiä itsenäistymistä varten". Tällaisessa väitteessä ei ole tietenkään perää muuta kuin ehkä siteeksi. Jos äärioikeistoa edustavien sotilaspiirien vallankaappaukset ovat merkkinä siitä, että nämä Afrikan kansat eivät muka olleet vielä "kypsiä" itsenäistymistä varten, silloin olisi meidän omaksuttava myös sellainen käsitys, että Suomenkin kansa oli 1918 "epäkypsä" itsenäistymistä varten, koska siellä nousi Mannerheimin johdolla äärioikeisto niskan päälle.

Tosiasia tietenkin on vallan toisenlainen. Mainituissa Afrikan maissa suoritetut oikeistopiirien vallankaappaukset heijastavat niiden maiden poliittisen aseman epävakaisuutta ja ennenkaikkea sitä, että oikeistopiirit haluavat voimaa ja väkivaltaa hyväkseen käyttäen pitää valtiovallan tiukasti omassa kontrollissaan. Tilanteen epävakaisuus ei liioin johdu näiden kansojen "liian pikaisesta itsenäistymisestä", vaan niiden itsenäistymisen rajoittuneisuudesta, eli siitä, että vierasmaalainen, pääasiassa ranskalainen suurpääoma on siellä edelleen sellainen mahtitekijä, että se voi vielä toteuttaa hajoita ja hallitse ohjelmaansa.

VOITTO N-LIITOLLE JA MYÖS KOSYGINILLE

Moskova. — Tashkentin julistus on riemuvoitto Neuvostoliiton diplomatialle ja sen seuraukset tulevat tuntumaan Washingtonista Pekingiin saakka.

Se on myös henkilökohtainen voitto Neuvostoliiton pääministerille Alexei Kosyginille, joka moskovalaisten piirien käsityksen mukaan vastaa pääasiallisesti koko julistuksesta. Nämä ovat tosin ensivaikutelmia, mutta ne näyttävät vahvistuvan. Tashkentin kokouksen vaikutus on sitäkin suurempi, koska kahden viime päivän aikana kaikki onnistumisen mahdollisuudet vaikuttivat heikoilta.

Kosygin ansaitsee todella kiitoksen. Hän työskenteli erittäin tiiviisti saadakseen Intian pääministeri Shastrin ja Pakistanin presidentin Ajubin sopimaan keskenään. Sekä Kosyginillä että Neuvostoliitolla oli suuri panos pelissä. Tämä oli Kosyginin ensimmäinen yritys diplomatian alalla pääministerin ominaisuudessa, ja konferenssi oli ensimmäinen laatuaan Neuvostoliiton maaperällä.

Kahden viime vuorokauden aikana Kosygin neuvotteli yhtäjaksoisesti vuoron perään sekä Shastrin että Ajubin kanssa. Myöhään sunnuntai-iltana hän sai molemmat allekirjoittamaan saman julistuksen, tai tarkemmin sanottuna kaksi jäljennöstä samasta julistuksesta.

Moskovalaiset huomioitsijat arvelevat Kiinan saaneen takaiskun. Kosygin viittasi itse todennäköisesti kiinalaisiin sanoessaan konferenssin päättäjäisissä, että "tietyt sotaiset piirit tietyissä maissa koettivat tehdä parhaansa saadakseen Intian ja Pakistanin kiistaan keskenään".

Vaikuttaa myös siltä, että Yhdysvallatkin on kärsinyt takaiskun, joskin epäsuorasti. Yhdysvallat varmasti tahtoi ratkaisua,— mieluimmin jonkun länsimaisen välittäjän avulla — mutta Tashkentin konkreettiset tulokset, todelliset saavutukset rauhan alalta, ovat hyvin verrattavissa mihin tahansa Yhdysvaltain Vietnamia koskevien rauhantunnustelujen tuloksiin.

Kotimaassaan Kosygin on varmasti lisännyt arvovaltaansa. Kahden ja puolen kuukauden kuluttua hän voi esiintyä 23. puoluekongressissa sekä talouskysymysten asiantuntijana että menestystä saavuttaneena välittäjänä, jonka palveluksia muut kuin kommunistimaat käyttävät hyväkseen.

Maksutasetappio noin $1 miljardi

Toronto. — Puhuessaan maanantaina laitoksen osakkeenomistajien vuosikokouksessa, Toronto Dominion pankin puheenjohtaja ja presidentti A. T. Lambert esitti arvion, että kauppatasetappio vuonna 1965 oli $1,000,000,000 ja että se tämä ulkomaakaupasta koituva tappio voi kuluvan vuoden aikana nousta sitäkin suuremmaksi.

Virallisten päätösehdotusten esittäjien lisäksi pankin vuosikokouksessa käytti ainoastaan yksi osakkeenomistaja puheenvuoroa. Hän oli valkotukkainen vakuutusasiamies, F. R. Selby, joka halusi tietää, mitä pankki aikoo tehdä suurta huomiota osakseen saaneen Atlantic Acceptance Corp. Ltd:n vararikkokysymyksen johdosta.

Debre Ranskan hallitukseen

Pariisi. — Ranskan entinen pääministeri Michale Debre nimitetään talous- ja sosiaaliministeriksi presidentti de Gaullen hallitukseen, ja valtiovarainministeri Valery Giscard d'Estaing eroaa hallituksesta, kirjoittavat ranskalaiset lehdet.

Tämä on tulos kulissien takaisesta dramaattisesta valtataistelusta.

Giscard d'Estaingin ero saattaa riistää gaullisteilta enemmistön parlamentissa, koska hän johtaa 3-jäsenistä riippumatonta ryhmää.

FAURE HALLITUKSEEN

Ranskan entinen pääministeri Edgar Faure ilmoitti perjantai-iltana, että hän on ottanut vastaan maatalousministerin tehtävät Ranskan uudellee järjestetyssä hallituksessa.

Shelepin tapasi Ho Tshi-minhin

Moskova. — Aleksander Shelepinin johtaman neuvostoliittolaisen valtuuskunnan Vietnam-vierailusta annetut tiedot osoittavat, että Neuvostoliitto tukee täysin Vietnamin demokraattisen tasavallan ja Etelä-Vietnamin kansallisen rintaman esittämiä rauhanehtoja. Se pitää Vietnamin demokraattisen tasavallan hallitusta ja Etelä-Vietnamin kansallista vapautusrintamaa ainoina eliminä, joiden kanssa Yhdysvaltojen on käytävä rauhanneuvotteluihin.

Vierailusta maanantaihin mennessä annetut tiedot osoittavat myös, että Neuvostoliitto lisää taloudellista ja sotilaallista apuaan Vietnamin demokraattiselle tasavallalle.

Maanantaina annetussa neuvotteluja koskevassa virallisessa lausunnossa kerrotaan keskustelujen sujuneen ystävällisessä ja sydämellisessä ilmapiirissä. Niihin ovat osallistuneet kaikki Vietnamin demokraattisen tasavallan johtohenkilöt presidentti Ho Tshi-minh mukaan luettuna. Valtuuskunta vieraili myös Hanoin teknisessä korkeakoulussa ja kaupungin lähellä sijaitsevalla osuustoimintatilalla.

Sunnuntaina pitämässään suuressa puheessa Shelepin kehotti USA:n johtoa lopultakin ymmärtämään, että tilanteen järjestely Vietnamissa ei ole mahdollista ilman Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman mukana oloa. Hän sanoi, että Vietnamissa on tarpeen rauha, jonka vallitessa sen maaperää eivät tule tallaamaan imperialististen valloittajien saappaat jonka vallitessa amerikkalaiset aseet poistetaan maasta ja jolloin Vietnamin kansa itse päättää asioistaan. Vietnamin demokraattisen tasavallan hallitus ja Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama ovat esittäneet nimenomaan nämä vaatimukset ja Neuvostoliiton hallitus on tukenut ja tukee niitä, Shelepin lausui.

Puheeseen sisältyi ilmoitus, että Neuvostoliitto jatkaa Vietnamin demokraattisen tasavallan avustamista ja pyrkii jatkuvasti siihen, että kaikkien sosialististen valtioiden voimat yhdistettäisiin Vietnamin tukemiseksi. Se tukee jokaista aloitetta, joka tässä suhteessa tehdään.

Mitä muut sanovat

PATRIOTISMIN KORKEIN HUIPPU

Pääomasijoitusta sellaiseen sodan raatelemaan maahan kuin Etelä-Vietnamiin? "Sellainen ajatuskin tuntuu suurelta epäkäytännöllisyydeltä" kirjoitti Takashi Oka, Christian Science Monitorin kirjeenvaihtaja Saigonista joulukuun 1 pnä. "Mutta niille amerikkalaisille, joilla on oikea yhdistelmä patrioottisuutta, uskaliaisuutta ja kovapäistä voittojen etsintähalua, pääomasijoitus Vietnamiin voi osoittautua sekä moraalisesti että rahallisesti edulliseksi.

Oka oli keskustellut Kansainvälisen kehityshallinnon (Agency for International Development — AID) aloitteesta Vietnamissa vierailleen USAn pikkuliikemiesvaltuuskunnan eräitten jäsenten kanssa. "Me liikemiehet emme ole vain kultakaloja", hän kertoo yhden heistä sanoneen. "Tämä on patrioottinen toimenpide."

AID, sanoo hän, on kauan aikaa yrittänyt saada amerikkalaisia liikemiehiä yhteisiin yrityksiin paikallisten yrittäjäin kanssa. Hän kirjoitti: "AID takaa Etelä-Vietnamissa amerikkalaisten sijoitukset aina sataan prosenttiin asti sotaa, kansallistamista, kapinavahinkoja ja myyntivaikeuksia vastaan. Se takaa aina 75:een prosenttiin asti muita riskejä vastaan, sisältyen siihen myös kaupalliset riskit. Lisäksi on voitto voimakkaana vaikuttimena. Kahdenkymmenen prosentin ja sitäkin suuremmat voitot sijoitetusta pääomasta eivät ole lainkaan harvinaisia Etelä-Vietnamissa."

Sijoittamalla nyt (Etelä-Vietnamiin), sanotaan Monitorin julkaisemassa kirjoituksessa, "amerikkalaiset pääsevät päälattialle talouslaajennuksessa, minkä perusteella Saigon voi epäilemättä seurata Hongkongia, Singaporen, Taiwanin ja Etelä-Korean jalanjälkiä." — National Guardian-lehden uutistieto tammik. 8 pnä.

AVARUUSLENNOT OVAT KUIN NEULANPISTO AVARUUTEEN

LINNUNRATA KAAVAMAISESTI ESITETTYNÄ (ylhöältä päin) radioastronomisten havaintojen mukaan

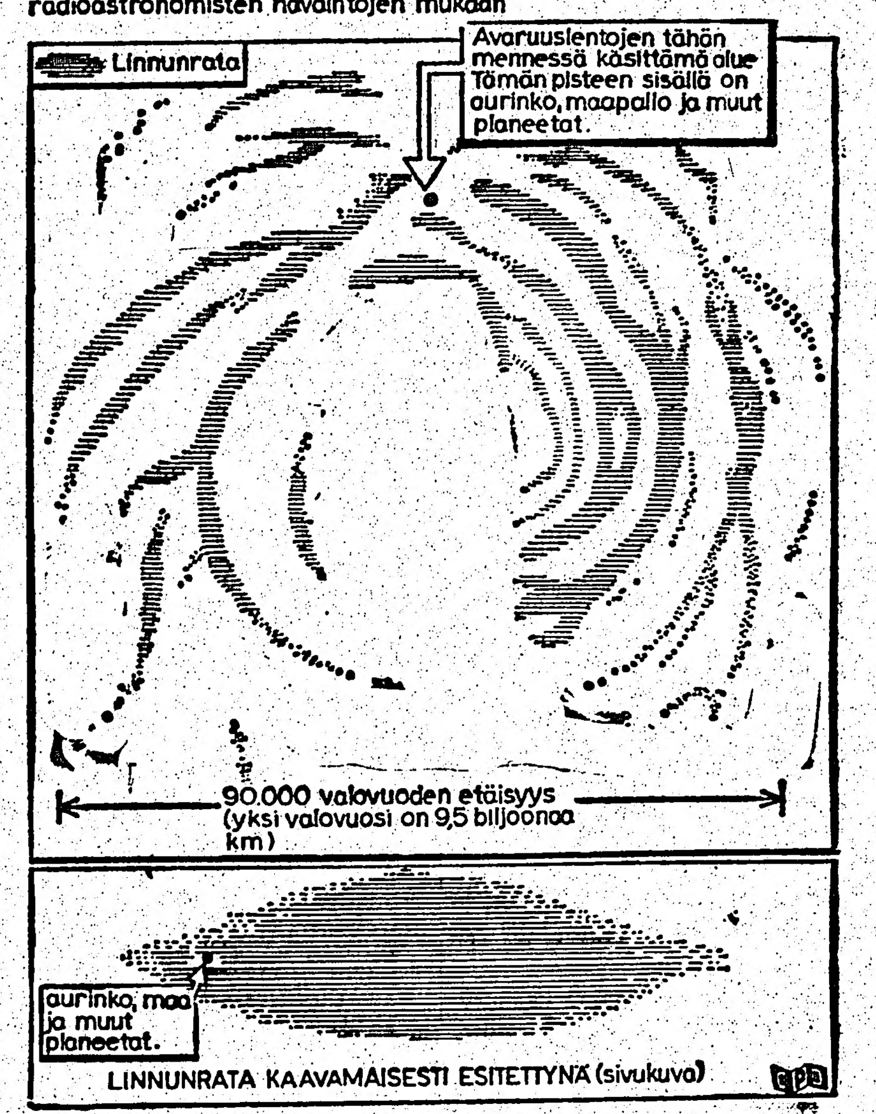

Maapallomme, muut planeetat sekä aurinko kuuluvat kaikki Linnunrataan, joka käsittää miljardeja tähtiä. Oma aurinkokuntamme on vain pieni ja merkityksetön piste kunnioitusta herättävässä Linnunradassa. Jos 100,000 km:n tuntinopeudella etenevä raketti lentäisi Linnunradan poikki, kestäisi se suunnilleen miljardi vuotta. vuotta. Suotta ei vanha ja viisas sananparsi kehoita meitä katsomaan taivaalle ja laskeman tähtien määrän jos uskomme siihen kykenevämme. Matkat, joita niin ylpeästi kutsumme avaruuslennoiksi, ovat vain kuin neulanpisto avaruuteen. Piirroksemme antaa jonkinlaisen käsityksen avaruuslentojen käsittämästä mitättömästä alasta avaruudessa. Vaikka pystyisimmekin pidentämään avaruusmatkat kaksinkertaisiksi — mikä muuten on vielä tulevaisuuden asia — olisi avaruuden "valloituksemme" silloinkin varsin minimaalista. Avaruuslennot tekevät meihin luonnollisesti valtavan vaikutuksen, koska arvostelemme niitä "maisten" mittojen mukaan. Ne merkitsevät meille samaa tutkimus- ja seikkailunhalun tyydyttämistä, mikä aikoinaan sai Marco Polon, Kolumbuksen ynnä monet muut lähtemään kaukaisille matkoilleen, vaikkakin monia heistä innoittivat myöskin hyötynäkökohdat. Näin ei ole kuitenkaan avaruuslentojen laita, jotka palvelevat tiedettä tieteen itsensä vuoksi. Avaruuden olemassaolo sinänsä innoittaa tutkimaan sitä Avaruuslennot saattavat tuoda selvitystä luomiskuvaan. Emme esim. vielä tiedä mitään varmaa alkuaineen synnystä ja sitä koskevan teoriamme paikkansapitävyydestä. Kosmisten säteiden, aurinkotuulien, kosmisten aineiden ym. parempi tunteminen voisi lisätä ja täydentää tarkkaa materian tuntemustamme. Toisiin planeettoihin kohdistuvat tutkimukset voivat kertoa meille enemmän tai vähemmän maapallon elämää muistuttavasta elämästä. Marsiin ja Venukseen kohdistuneet tutkimukset ovat muuten niiden suhteen osoittaneet viimeksimainitun seikan mahdottomuuden, ainakin mitä tulee "korkeampaan elämään". Avaruuslentojen ansiosta tiedämme nykyään, että Marsin ikä on luultavasti 4—5 miljardia vuotta, mikä lienee myöskin jotakuinkin oman planettamme ikä.

SUOMEN RAUTATIELÄISTEN LIITTO SUURLAKON LAPSI

Helsinki. — Suomen suurimman rautatieläisjärjestön, Rautatieläisten Liiton perustamisesta on tammikuun 8—9 päivänä kulunut 60 vuotta. Liitto perustettiin Tampereella, mutta alustavia toimenpiteitä kaikkien rautatieläisten yhteistoiminnan aikaansaamiseksi oli tehty tätä ennen mm. Riihimäellä ja Helsingissä.

Vielä 1800-luvun viimeisinä vuosikymmeninä oli ammattiyhdistystoiminta Suomessa vähäistä. Historiallisten olosuhteiden valossa oli odotettua ettei varsinainen ammattiyhdistysliike päässyt Suomessa 1800-luvun puolella juurtumaan rautateiden henkilökunnan keskuuteen. Tämän ammattikunnan yhdistystoiminta on tosin varhain syntynyttä, jo muutamia vuosia ensimmäisen rautatien — Helsinki—Hämeenlinna vuonna 1862 — avaamisen jälkeen, mutta ammattiyhdistyksen tehtäviä nämä järjestöt eivät täyttäneet.

Varsinaisen ammattiyhdistysliikkeen kannalta rautatielaitos oli hankala järjestäytymiskenttä. Ammattiyhdistystoiminnan esteenä oli ennen kaikkea rautatieläisten oma asennoituminen. Järjestäytyminen oli vaikeaa senkin vuoksi, että rautatieläiset olivat sirotelltuina pitkin ratalinjoja. Vain muutamalla suurella asemalla rautatieläinen pääsi kosketuksiin virka- ja työtovereittensa ja muiden palkansaajien kanssa. Lisäksi on muistettava, että yhdistysmisvapaus oli tällöin Suomessa — Venäjän tsaarin hallitsemassa suuriruhtinaskunnassa — rajoitettu.

Kuvaavaa liiton kehitykselle on, että valtionrautateiden palveluksessa olevista henkilöryhmistä yrittivät ensimmäisinä varsinaista ammatillista järjestäytymistä rautatielaitoksen konepajojen työntekijät: he näet helpoimmin samaistuivat ammattiyhdistysliikkeen jäsenistöön. Varsinaiset toimenpiteet Rautatieläisten Liiton perustamiseksi aloitettiin suurlakko vuonna 1905. Täydellä syyllä voidaan sanoa, että liitto on suurlakon lapsi. Ei ole myös sattuma, että Rautatieläisten Liitto on jokseenkin yhtä vanha kuin Suomen yksikamarinen eduskunta: molempien instituutioiden syntymisen taustalla vaikuttavat, joskin eri tasoilla, samat yhteiskuntaa muuttavat aatteelliset virtaukset ja historialliset tapahtumat.

Nykyisen Rautatieläisten Liiton kehityskuva onkin suuresti erilainen kuin aikaisemmin. Vaatimattomasta pikkuyhdistyksestä on kehittynyt valtakunnallinen ammattiliitto, jonka jäsenistöstä puolet on työsopimussuhteessa olevia toisen puolen ollessa valtion viran ja toimen haltijoita. Rautatieläisten Liitto on SAKn, Suomen Virkamiesjärjestöt ry:n SVJn ja Valtion työntekijäin neuvottelukunnan (VTN) jäsenliitto- ja perustajajäseniä. Liiton kansainvälisessä toiminnassa ovat etualalla Kansainvälinen kuljetustyöväen liitto (ITF- ja Pohjoismaiden rautatieläisten yhteisjärjestö (NJU).

Alkuaikojen puolustustaistelusta — jäsenistön reaaliansioiden puolesta 1930-luvun alun syvää yleismaailmallista lamaa vastaan — on Liitto vähitellen pystynyt siirtymään aktiivisempaan palkkapolitiikkaan: päämääräksi on asetettu rautatieläisten elintason kohottaminen.

Rautatieläisten Liitto viettää kuusikymmenvuotista matkataivaltaan työn merkeissä.

PÄIVÄN PAKINA

MIKÄ ON PATRIOOTTISUUTTA?

Äärioikeiston ja mustan taantumuksen vastustajista on kautta aikojen yritetty leimata poliittisen poltinraudan avulla "isänmaanpettureita" tai lievemmissä tapauksissa ainakin lain ja järjestyksen vihollisia.

Näin tapahtui esimerkiksi Britannian imperialismin valtakaudella Tashkentissa juuri kuolleen Intian presidentti Lal Bahadur Shastrin kohdalta.

Hänkin oli "kapinallinen" ja "vallankumousmies", joka suuren "vaarallisuutensa" vuoksi joutui poliittisena vankina kulkemaan vieraitten vallanpitäjien vankilasta toiseen.

Mutta historia on kuitenkin osoittanut, että Shastri oli sittenkin suuri isänmaanystävä, Intian kansan kunnioittama todellinen vapaustaistelija — patrioottisten kansanjuokkojen uskottu luottamusmies.

Shastri ei suinkaan ollut työväenmies, ei sosialisti, ei kommunisti, eikä ammattiyhdistysmieskään. Mutta hän lukeutui porvariston siihen osaan, jolle isänmaallisuus tarkoittaa työtä ja toimintaa maan itsenäisyyden, rauhan ja edistyksen hyväksi. Tällainen porvarillinen patriootti oli edesmennyt Shastri.

* * *

Tätä Shastrin historian taustaa vastaan katsottuna voidaan myös puntaroida sitä kun esim. Georgian osavaltiossa Yhdysvalloissa kiellettiin nuorelta Julian Bond-nimiseltä kansanedustajalta virkavalan teko-oikeus sen vuoksi, kun hän vastustaa Yhdysvaltain sotaa Vietnamissa.

Ajatellaanpa asiaa. Samaan aikaan kun Yhdysvaltain johtavat diplomaatit lentävät pääkaupungista toiseen edistääkseen presidentti Johnsonin "rauhanhyökkäystä" — Vietnamin rauhasta puhuminen on kuitenkin Yhdysvalloissa niin suuri rikos ja synti, että osavaltion lainlaadinnalliseen elimeen valitsijain lähettämältä kansanedustajalta kielletään edustusoikeus sillä perusteella, kun hän on puhunut Vietnamin rauhasta, mihin Washington väittää nyt pyrkivänsä?

Onko tällainen mielettömyys mahdollista?

Antakaamme AP:n Atlantan uutistiedon (tammikuun 11 päivältä) selittää asiaa noin nimeensä:

"Edustajaksi valitulta Julian Bondilta, kansalaisvapausliikkeeseen osallistuvalta neekeriltä, kiellettiin maanantaina Georgian osavaltion lainlaatijakunnassa edustusoikeus sen vuoksi kun hän on arvostellut Yhdysvaltain sotaa Vietnamissa.

"Mitään muuta syytöstä ei ole esitetty kuin se, että minä olen puhunut ajatuskantani mukaan", sanoi hintelä, sileäkasvoinen 25-vuotias mr. Bond, joka vaikuttaa ikäistään paljon nuoremmalta. Hänet valittiin viime kesäkuussa Atlantan vaalipiiristä.

"Lainlaatijakunnan puhemies George T. Smith nimitti 27-henkisen komitean, lukeutuen siihen myös kaksi neekeriä, tutkimaan mr. Bondin lojaalisuutta vastaan tehtyä syytöstä.

"Sanomalehtien edustajain haastattelutilaisuudessa mr. Bond sanoi edelleen tukevansa opiskelijain ei-väkivaltaisen yhteistoimintakomitean kantaa, että Yhdysvallat käy hyökkäyssotaa Vietnamissa . . ."

Tällainen on kansalaisvapauksien tila rajan eteläpuolella. Siellä on "vapaus" pauhata niin paljon kuin ilkeää Washingtonin hyökkäävän ulkopolitiikan puolesta ja hyväksi — mutta auta armias, jos joku ajattele että siellä on myös vapaus arvostella jenkkien sotaohjelmaa.

Ja kuitenkin, niin uskomme vakaasti, historia tulee osoittamaan, että Vietnamin sodan vastustajat ovat Yhdysvalloissa todellisia patriootteja ja isänmaanystäviä, jotka yrittävät pelastaa maansa maineen ja samalla estää ihmiskuntaa — heidän oma maansa mukaanlukien — ajautumasta historian suurimpaan onnettomuuteen, kolmanteen maailmansotaan.

Mikä voisi olla sen patrioottisempaa kuin on työskentely rauhan säilyttämiseksi varsinkin nykyaikana, jolloin kaikkikäsittävä ydinasesota voisi tuhota koko ihmiskunnan?

Mutta Georgian osavaltiossa Yhdysvalloissa, estetään kansan valitsema edustaja täyttämästä edustajatehtäviään vain sen vuoksi, kun jotkut sotahaukat leimaavat hänet isänmaanpetturiksi Vietnamin sodan lopettamista koskevista puheista!

Ja siunatuksi lopuksi: Minkälaista "rauhanhyökkäystä" harjoitetaan silloin kun rauhasta puhuminen on muka isänmaanpetokseen verrattava teko?

— Känsäkoura.

Urheilua

Stenius 744 San Franciscossa

San Francisco. — Suomen Rainer Stenius voitti San Franciscossa lauantai-iltana järjestettyjen sisäratakilpailujen pituushypyn tuloksella 744. Ralph Boston joutui keskeyttämään kilpailun loukattuaan niskansa. Seiväshypyssä John Pennel saavutti uuden Yhdysvaltain sisärataennätyksen tuloksellaan 506. 60 jaardilla Charles Greene jäi vain sekunnin kymmeneksen Bob Hayesin maailmanennätyksestä ajallaan 6,0.

Wirkola kärjessä Lake Placidissa

Lake Placid, New York. — Norjan Björn Wirkola voitti ylivoimaisesti Lake Placidin kansainväliset mäenlaskukilpailut sunnuntaina. Hän sai kahdesta kauniista hypystään 234,8 pistettä, ja eroa Yhdysvaltain John Balfanziin ja Italian Giacomo Aimoniin syntyi lähes 20 pistettä. Suomalaiset Paavo Maunu ja Erkki Pukka olivat seuraavina.

Tuloksia: 1) Björn Wirkola, Norja 234,8 pistettä, 2) Giacomo Aimoni, Italia sekä John Balfanz, USA 214,9, 4) Paavo Maunu, Suomi, 214,0, 5) Erkki Pukka Suomi, 206,6 . . . 7) Per Coucheron, Norja, 204,1.

Clay kohtaa Terrelin huhtikuussa

Chicago. — Ammattinyrkkeilyn raskaan sarjan maailmanmestari Cassius Clay ilmoitti sunnuntaina puolustavansa huhtikuussa Chicagossa arvonimeään WBA:n tunnustamaa mestaria Ernest Terrellä vastaan.

Samalla Clay totesi, että hän ei aio otella englantilaisen Brian Londonin kanssa. — Hän on lyhyt, vanha ja hidas mies. Hakkaisin hänet hetkessä silpuksi, mutta ketä se hyödyttäisi. Tuo ottelu vetäisi todennäköisesti yleisöä vain Lontoossa, ja silloinhan minun täytyisi murskata englantilaisten haaveet heidän sudenpesässään.

ISRAELIN ASEMA

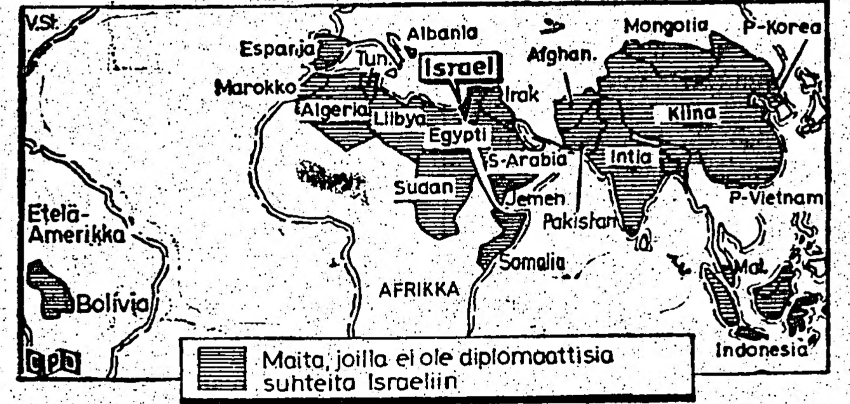

Israel sijaitsee keskellä islamilaista maailmaa ja kaikki arabiliigan maat suhtautuvat vihamielisesti tähän 2.4 miljoonan asukkaan valtioon. Arabimaat kieltäytyvät virallisesti tunnustamasta Israelin valtiota. Niiden lisäksi on joukko muitakin maita, joilla ei ole diplomaattisia suhteita Israeliin. Karttamme valaisee kyseistä tilannetta. Huomattavaa on, että näillä mailla, joilla ei ole suhteita Israeliin, on kylläkin diplomaattiset suhteet arabiliigan jäsenmaihin. Kun otetaan ko. maiden väkiluvut huomioon, voidaan sanoa, että puolella maailmasta ei ole yhteyttä Israelin valtioon.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED

(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN HELEN HIRVONEN
kotiin HI 4-3356 kotiin WA 3-4378

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Art Siven, 3691 East Georpia St., Vancouver 6. B. C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli kello 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT

306 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA

318 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita jäänyt sen ulkopuolelle. Tähän Omnibus-sarjan on valittu kaksikymmentä merkittävää kirjailijaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esittyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, Anatole France, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakis ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS

322 SIVUA - HINTA SID. $4.50

on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxness ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vaihteikkaita näkymiä rakkauden aina vaan ja eläviin maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Musiikkiväen järjestämä juhla Don haalilla

Toronto. — Musikaalinen jaosto järjestää Don haalille sunnuntaina, tammikuun 23 pnä, kello 4 iltapäivällä alkavan ohjelmallisen tilaisuuden, missä saamme nauttia oikein herroiksi kahvikultaa kotitekoisten leivosten kanssa. Monipuolinen ohjelma takaa meille kaikille miellyttävän iltapäivän. Siellä tavataan. — N.

Don haalin kalenteri

Finlandia kuoron ohjelmallinen tilaisuus on sunnuntaina tammikuun 23 pnä, kello 4 ip. Yläsalissa tarjoillaan kahvia kotitekoisten leivosten kera.

Osaston miehet järjestävät suurenmoiset päivälliset tammikuun 30 päivänä, kello 12.30. Miehet, ottakaa yhteys Eino W. Saloon, tai muihin johtokunnan miesjäseniin.

Toimen naiset järjestää seurapelitilaisuuden sunnuntaina helmik. 6 pnä kello 4 ip.

Osaston vuosikokous on sunnuntaina, helmikuun 13 pnä, kello 2 ip.

Toimen naisten järjestämä "rummage sale" on tulossa. Kaikenlaista tavaraa otetaan kiitollisuudella vastaan haalilla.

Eshkolin uusi hallitus valmistui

Jerusalem. — Israelin pääministerikokelas Levi Eshkol sai maanantaina muodostetuksi uuden, viisi puoluetta käsittävän kokoomushallituksen, jossa on 18 ministeriä.

Kaksitoista ministeriä kuuluu Eshkolin johtamaan työväenliittoon. Hän itse pitää hallussaan sekä pääministerin että puolustusministerin tehtävät.

Kansallinen uskonnollinen puolue, jolla oli edellisessä hallituksella neljä paikkaa, on mukana uudessakin hallituksessa, mutta luopuu terveysministeriön johdosta. Uskonnollisten asiain, sosiaalisen hyvinvoinnin ja sisäasiainministeriö jäävät heidän hoitoonsa. Vasemmistolaisella Mapam-puolueella on kaksi paikkaa ja riippumattomilla liberaaleilla yksi paikka.

Viides hallitusryhmä, ortodoksiset työläiset, saa yhden tai kaksi varaministerin paikkaa. Hallitus tehtävien tarkka jako oli maanantaina vielä käsiteltävänä. Uusi hallitus on määrä esitellä parlamentille tällä viikolla.

Bormannia kehoitetaan antautumaan

Bonn. — Sotarikollisena teloitetun Adolf Eichmannin vanhin poika Klaus Eichmann kehotti lauantaina Hitlerin entistä apulaista Martin Bormannia antautumaan.

— Ette voi paeta oikeutta, sanoi Eichmann müncheniläisessä Quick-kuvalehdessä julkaistussa avoimessa kirjeessään. — Siihen ei vaikuta, oletteko tekeytynyt chileläiseksi sahanjohtajaksi, bolivialaiseksi kaivosinsinööriksi tai brasilialaiseksi kahvikauppiaaksi.

Kolmekymmentävuotias Klaus Eichmann kertoi lehdelle viime viikolla, että Bormann on muuttanut ulkonäköään kasvoleikkauksella ja asuu Etelä-Amerikassa. Hänen veljensä Horst Eichmann on kiistänyt väitteen. Hän on ilmoittanut Buenos Airesissa, että Bormann on kuollut. Lauantaina Klaus puolestaan sanoi, että hänen veljensä on joutunut antaman lausuntonsa vaikutusvaltaisten natsien koston pelosta.

Ranskalle uusi hallitus

Pariisi. — **Ranskan presidentti Charles de Gaulle nimitti lauantaina** uuden hallituksen toisen seitsenvuotisen virkakautensa alkajaisiksi. Uudessa hallituksessa on kolme entistä pääministeriä.

Eroava pääministeri Georges Pompidou johtaa uuttakin hallitusta, ja lisäksi siihen tulee kaksi muutakin vaikutusvaltaista hahmoa: gaullistinen Michel Debre ja de Gaullen radikaali kannattaja Edgar Faure. Molemmat ovat entisiä pääministereitä.

Kaikkiaan yhdeksän ministeriä ja valtiosihteeriä poistui hallituksesta, ja yksitoista uutta tuli tilalle. Kuusi ministerinsalkkua vaihtoi omistajaa.

"Yhteisiin esiintymisiin myös palkka-kamppailussa"

Helsinki. — On saatu todeta, että ammattiyhdistysliikkeen hajaantumisen jälkeen tapahtui ensimmäinen yhteinen esiintyminen, jossa Kuljetusalan Ammattiliittojen Federationin aloitteesta olivat mukana sekä Suomen Ammattijärjestö että Suomen Ammattiyhdistyksen Keskusliitto (SAK) ja näitten lisäksi virkamiesten Yhteisjärjestö sekä Kunnallisten Viran- ja Toimenhaltijain Liitto ja Liiketyöntekijäin Liitto. Näin ollen ne ammattiyhdistysvoimat, jotka ennen 1957 esiintyivät vielä yhdessä, nyt katsoivat ajankohdan sopivaksi esiintyä taas yhdessä Etelä-Afrikkaa ja Rhodesiaa koskevassa asiassa, toteaa Merimies-Unionin puh.joht. Niilo Wälläri.

Ammatillisten järjestöjen yhteisesiintymisellä edellä käsitellyssä boikottiasiassa olisi sitäkin suurempi merkitys, jos se voisi johtaa yhteisiin esiintymisiin myös nyt käynnissä olevissa erittäin vaikeissa työehtoja ja palkkoja koskevissa ratkaisuissa.

Kysymyksessä oli sen rotusorron vastustaminen, joka Etelä-Afrikassa ja Rhodesiassa on kohdistunut ensi sijassa neekereihin ja ns. värillisiin väestöaineksiin, jotka kummassakin maassa muodostavat valtavan enemmistön. Tämä rotusorto on saanut tuomionsa paitsi maailman ammattiyhdistysliikkeessä myös Yhdistyneissä Kansakunnissa, jonka jäsenvaltioista valtava enemmistö on sillä kannalla, että mainittuihin maihin on kohdistettava tehokkaita pakotteita, jotta YK:n ihmisoikeuksien periaatteet saataisiin käytännössä noudatetuiksi myös näissä maissa. Nimenomaan ammattiyhdistysliikkeen kannalta katsoen asia on erittäin vakava, sillä mitään ammattiyhdistysvapautta näissä maissa ei ole.

Joulukuussa ilmoitti Vapaitten Ammattiyhdistysten Kansainvälinen Liitto, että Rhodesiassa oli vangittu useita ammattiliittojen johtajia eikä heidän tulevasta kohtalostaan ole mitään takeita. Etelä-Afrikassa on tuomittu kuolemaan lukuisia ammattiyhdistysliikkeen johtohenkilöitä, koska siellä voimaan saatettujen kuristuslakien mukaisesti voidaan selittää valtiota vaarantavaksi melkeinpä kaikki sellainen toiminta, joka ei tyydytä valkoisia vallanpitäjiä. Eri maitten ammatilliset järjestöt ovatkin tämän vuoksi katsoneet solidaarisuusvelvollisuudekseen esiintyä tällaista natsilaisluontoista pakkokomentoa vastaan.

Kun YK:ssa yksikin jäsenvaltio voi veto-oikeuttaan käyttäen estää suuren enemmistön kannan pääsemistä siten määrääväksi, että sitä olisi noudatettava, on jouduttu toteamaan, että ainakin toistaiseksi YK:n käytännölliset toimenpiteet ihmisoikeusperiaatteiden voimaan saattamiseksi myös Etelä-Afrkiassa ja Rhodesiassa eivät ole johtaneet käytännöllisiin tuloksiin, ovat ammatilliset järjestöt eri maissa ryhtyneet boikottitoimenpiteisiin ja näihin ovat yhtyneet nyt Suomen ammatilliset työväenjärjestöt. Ilmeisesti näitä toimenpiteitä tullaan laajentamaan siitäkin huolimatta, että Suomen osuus Etelä-Afrikan kaupassa on melko pieni.

Synkkä raportti USAn senaatille

Vietnamin sota voi jatkuessaan levitä koko Aasian mantereelle, sanoo amerikkalainen senaattori Mike Mansfield maailmanympärimatkaltaan julkaisemassaan selonteossa. "Näköpiirissä ei ole mielestäni kiistan pikaista ratkaisua", hän sanoo.

50,000 kilometrin matkallaan Mansfield johti viisihenkistä senaattoriryhmää. Ryhmän selonteossa todetaan, että amerikkalaisten joukkojen läsnäolo Etelä-Vietnamissa herättää paikallisessa väestössä "tyytymättömyyttä ja ristiriitoja". Senaattorit toteavat, että sota on jo merkittävästi laajentunut Laosissa ja alkaa vyöryä jo yli Kambodshan rajan. Mitä pitemmälle sota jatkuu nykyisessä muodossaan, sitä kireämmäksi käyvät suhteet Yhdysvaltain ja sen liittolaisten välillä, senaattorit sanovat.

Bensiini yhä kireämmälle Rhodesiassa

Salisbury. — Pääministeri Ian Smithin hallitus jyrkensi viime maanantaina Rhodesian viikon vanhaa bensiinisäännöstelyä.

Hallitus rajoitti maanviljelijöiden polttoaineosuuksia 50 presentillä ja lakkautti diplomaattien ja konsulien erivapauksen bensiinisäännöstelystä. Kauppa ja teollisuusministeriön antamassa lausunnossa sanottiin, että bensiiniä suurissa erissä ostavien maanviljelijöiden osuuksia vähennetään tiistaita vasten keskiyöllä puoleen. Uusi määräys ei kuitenkaan koske heidän dieselöljyn hankintojaan.

— Jokainen pienennettyä bensiiniosuuttaan riittämättömänä pitävä viljelijä voi tietenkin anoa ylimääräistä bensiinilupaa, sanoi muuan hallituksen edustaja. — —

Toisessa ministeriön lausunnossa sanottiin, että tiistaita vasten keskiyöllä lakkaa diplomaatti- ja konsulikunnan erivapautus bensiininsäännöstelystä. Edustaja lisäsi, että hallitus voi hyvinkin suostua diplomaattiedustajien pyyntöihin saada lisää polttoainetta erikoismatkoja varten.

ILMAN TELEVISIOTA ELÄVÄ MAAILMA

Alue, jossa ei ole televisiota (tilanne vuoden 1965 alussa)

NLn kirjelmä Englannille

Moskova. — Neuvostoliiton ulkoministeriössä luovutettiin tammik. 6. päivänä Englannin Neuvostoliiton suurlähettiläälle Sir Geoffrey Harrisonille vuosina 1954 ja 1962 Genevessä pidettyjen Indo-Kiinaa koskeneiden neuvottelujen puheenjohtajien neuvostoliittolainen kirjelmäluonnos näiden neuvottelujen osanottajamaille. Kirjelmäluonnos on tarkoitettu lähetettäväksi Genevenneuvottelujen englantilaiselle puheenjohtajalle. Siinä todetaan mm. että "USA:n toimenpiteet ovat vakavasti vaikeuttaneet Indo-Kiinan tilannetta. Aggression laajentamiseen sisältyy maailmanrauhan kannalta suuri vaara". Edelleen kirjelmässä huomautetaan USA:n Genevenn sopimusten vastaisesti pommittavan useita Laosin alueita.

USAn diplomaatit pois Burundista

Bujumbura. — Yhdysvaltain Burundin suurlähettiläs Donald Dumont sai maanantaina määräyksen poistua Burundista vuorokauden kuluessa. Sama määräys annettiin kahdelle Yhdysvaltain suurlähetystön virkailijalle.

Burundin ulkoministeri ilmoitti päätöksestä Yhdysvaltain suurlähetystölle. Ilmoituksessa annetaan selvästi ymmärtää, ettei karkotus merkitse maitten välisten diplomaattisuhteiden katkaisemista.

Kaksi muuta lähtömääräyksen saanutta diplomaattia ovat lähetystösihteeri Thomas Rhodes Buchanan ja Yhdysvaltain Burundissa olevan kulttuurikeskuksen johtaja Nicholas Milroy.

Muuan suurlähetystön palveluksessa oleva kreikkalainen julistettiin myös ei-toivotuksi henkilöksi ja sai kaksi vuorokautta aikaa poistua maasta.

Ulkoministeriön ilmoituksessa sanotaan Burundin noudattavan politiikkaa, jonka periaatteena on olla puuttumatta muiden maiden sisäisiin asioihin ja haluavan tämän politiikan mukaisesti muidenkin, etenkin eräiden maiden diplomaattien, noudattavan samaa linjaa.

— Vain tällä ehdolla Burundi hyväksyy vastaisuudessa amerikkalaisten diplomaattien valtuuskirjat, sanotaan lausunnossa lopuksi.

Vakoilukoneita Mustalla merellä

Moskova. — Neuvostoliitto on kehottanut Yhdysvaltoja lopettamaan provokatoriset toimenpiteet Mustan meren salmien luona ja muiden rajojensa läheisyydessä. Tässä yhteydessä on kiinnitetty huomiota siihen, että tammikuun alkupuolella Mustalle merelle kerrotaan saapuvan kaksi amerikkalaista sotalaivaa. Muutama viikko sitten amerikkalainen Turkissa sijaitsevasta sotilastukikohdasta lähtenyt vakoilukone putosi Mustaan mereen.

Kertoessaan amerikkalaisten provokatorisesta toiminnasta neuvostoarmeijan lehti Krasnaja Zvezda huomauttaa mm., että Turkissa sijaitsevilla Yhdysvaltain lentovoimilla on käytettävissään ydinaseita. Turkin viranomaisilla ei ole mitään mahdollisuuksia kontrolloida alueellaan sijaitsevia amerikkalaisia sotilastukikohtia. Niiden olemassaolo ja niistä käsin suoritetut provokatiot häiritsevät Neuvostoliiton ja Turkin suhteiden alalla olevaa myönteistä kehitystä, lehti toteaa.

Moskova. — Washingtonissa Yhdysvaltain ulkoministeriön edustaja myönsi, että amerikkalainen B-57-pommikone oli kadonnut joulukuussa Mustalla merellä. Edustajan mukaan kone oli kadotessaan kansainvälisillä vesillä. Kaksi amerikkalaista sotalaivaa oli osallistunut etsintöihin, jotka kuitenkin olivat olleet tuloksettomia, hän totesi.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Kansanjoukkojen suuttumus siitä kun CPR lakkautti "Dominion" nimellä tunnettavan matkustajajunansa liikennöimisen, on pakottanut täällä kolmen vaalipiirin parlamenttijäsenet esittämään asiasta vastalauseita liikenneasiain ministeri J. W. Pickersgillille.

* * *

Kahden auton yhteenajossa Nipigonin tiellä, noin 6 mailia Port Arthurista, loukkaantui vaarallisesti keskiviikkona itäänpäin menossa olleen auton ajuri, mrs. M. Gleesen ja länteen menossa olleen auton ajuri William Shinde lievemmin. He kummatkin ovat sairaalassa hoidettavana. Heidän autoistaan sanotaan tulleen romua.

* * *

John Kivimäki kuoli yht'äkkiä tammikuun 10 päivänä. Hän oli 73-vuotias. Kivimäki oli syntynyt Suomessa. Hän tuli tänne 43 vuotta sitten. Sukulaisia tiedetään hänellä olleen seuraavasti: 2 poikaa ja 1 tytär Suomessa. — ATH.

Ceylon siirtyi kuukalenteriin

Colombo. — Sunnuntaista huolimatta oli Ceylonissa tammikuun 2 pnä työpäivä. Kaikki valtion laitokset, tehtaat, valtion ja yksityiset kauppaliikkeet ovat auki, sillä tammikuun 1. päivästä alkaen astui Ceylonissa voimaan uusi laki työläisten lepopäivistä. Tämän lain mukaisesti siirretään lepopäivät sunnuntailta ns. "Poija-päiville jotka liittyvät määrättyihin kuun kierron vaiheisiin, uuteen kuuhun, ensimmäiseen neljännekseen, täysikuuhun ja viimeiseen neljännekseen. Ceylonin väestö noudatti kuukalenteria aina siihen saakka, kunnes ulkomaiset orjuuttajat ottivat maan haltuunsa. Ensimmäinen lepopäivä sattuu uuden kuun ajaksi 6 tammikuuta.

Rowe Smallwoodin "perintöruhtinas"

St. John. — Newfoundlandin 33:nnen lainlaatijakunnan neljännen istunnon aattona sanoi Joseph Smallwood maanantaina, ettei ole suurtakaan epäilyä siitä, että maakunnallisesta raha-asiain ministeristä W. F. Rowesta tulee hänen seuraajansa.

"Hän on älykäs ja hiottu, eikä hanki itselleen niin paljon vihollisia kuin minä", sanoi pääministeri Smallwood selittäen, että seuraavat maakuntavaalit ovat hänen viimeisensä. "Viiden vuoden kuluttua olen 70-vuotias — yhtä vanha kuin Diefenbaker", hän sanoi.

TIEDÄTTEKÖ TÄMÄN SYDÄMESTÄNNE?

Veikko Ahvenainen maailmankiertueelle

Helsinki. — Kansainvälistä mainetta saavuttanut harmonikkataituri Veikko Ahvenainen on jälleen lähdössä pitkälle konserttikiertueelle. Tällä kertaa ovat ensin vuorossa Pohjoismaat, joiden jälkeen matka suuntautuu New Yorkiin, Kaliforniaan, Meksikoon ja edelleen Canadaan.

Amerikankiertueen jälkeen jatkuu matka Australiaan ja Uuteen Seelantiin. Paluumatkalla odottavat esiintymiset useiden Lähi-idän maiden televisioissa ja radioissa.

Ahvenainen palaa kotimaahan n. puoli vuotta kestävältä matkaltaan kesäkuussa.

Auriol kuollut

Pariisi. — Ranskan entinen presidentti Vincent Auriol kuoli Pariisissa uudenvuodenpäivänä pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli 81 vuoden ikäinen.

Auriol oli Ranskan presidenttinä vuonna 1947—1954. Hän katkaisi joitakin viikkoja sitten jalkansa Ranskan Rivieralla olevassa asunnossaan, ja hänet tuotiin Pariisiin hoidettavaksi.

Auriol oli Ranskan ensimmäinen sosialistinen presidentti. Natsit pidättivät hänet vuonna 1940 Marsalkka Petainin antautumispolitiikan vastustamisesta Ranskan joutuessa Saksan miehitykseen.

Hänet vapautettiin seuraavana vuonna. Auriol liittyi sitten Ranskan vastarintaliikkeeseen ja myöhemmin presidentti de Gaullen vapaisiin ranskalaisiin joukkoihin Lontoossa.

Huvimatka Suomeen 1966

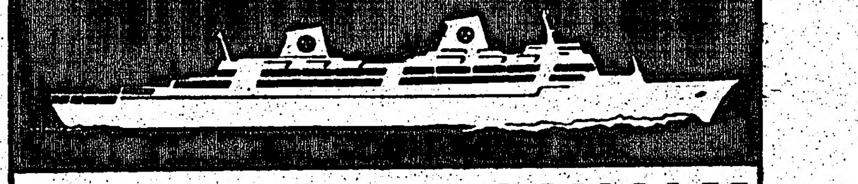

UUSI M.S. KUNGSHOLM
(SWEDISH REGISTRY)

TOUKOK 5, 1966

NEW YORKISTA—GÖTEBORGIIN

Edelleen: Göteborgista Tukholmaan—erikoisloistojuna. Tukholmasta Helsinkiin—uusi suomalainen loistolaiva M.S. ILMATAR. Helsinkiin saavutaan toukokuun 15.

Turistiluokan hinnat:
New York-Göteborg-alkaen US $276.—puoli edestakaisen lipun hinnasta
US $290.—yhtäänne päin
Göteborg-Helsinki-alkaen US $ 50.

Matkatavarat suoraan Helsinkiin. Jokainen matkustaja voi KUNGSHOLMILLA ja ILMATTARELLA viedä raskasta matkatavaraa, kuten arkkuja yms., maksutta 270 lbs. Ruotsin rautatiellä on niistä pieni lisämaksu. Lisäksi kaikki hyttiin menevät matkalaukut yms. ilmaiseksi.—Säästätte, kun ei tarvitse maksaa hotelliyöpymisistä eikä ruoka-aterioista. Liput voidaan ostaa ja paikkavaraukset tehdä täällä suoraan New Yorkista Helsinkiin.

Matkanjohtajana SAL:n Montrealin konttorin johtaja Mr. Carl E. Wasellus ja hänen apunaan matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

Muut laivavuorot 1966. New Yorkista Göteborgiin: toukok. 18, kesäk. 6 (loppuunmyyty), kesäk. 21, heinäk. 16 sekä säistölaivavuorot elok. 8 ja elok. 27. Lisäksi lisävuoro jouluk. 3.

Kokemuksesta tiedämme, että paikoista tulee taas puute, joten kehoitamme viipymättä tekemään paikkavaraukset tähän keskeytymättömään, rikasohjelmiseen, erikoisesti suomalaisille tehtävään loistolaivamatkaan. Kysykää lähintä matkatoimistoa tai suoraan

Swedish American
THE WHITE VIKING FLEET
636 Fifth Ave., New York, N.Y. 10020 Tel. CI 7-7100
Room 705, 465 St. John St., Montreal 1, Que.
325 Logan Ave., Winnipeg 2, Man.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

Kymmeniä uusia ja käytettyjä

turkkeja ja jäkettejä

Erikoisen kohtuullisesti hinnoitettu niin kauan kuin riittää.
Käykää katsomassa.

36 Borgia Street

(11—13—15

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.

VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne

LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokousta valmistava tärkeä kokous on Finnish haalilla sunnuntaina, tammik. 16 pnä, kello 2 ip.

Vuoden ensimmäinen bingo Finnish haalilla torstaina, tammik. 20 pnä kello 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on auki keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Alerts-Visan kokous Finnish haalilla tiistaina, tammikuun 18 pnä kello 8 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston perhejuhla Finnish haalilla tammik. 23 pnä, alkaen 12 päivällä.

Hauska perhejuhla

CSJ:n Sudburyn osaston kannattajille järjestetään hauska perhejuhla Finnish-haalilla 23 pnä, kello 12 päivällä. Siellä tarjotaan lämmin päivällinen ja jokaisella on tilaisuus esittää ohjelmaa. Tervetuloa.

Samana päivänä noin kello 2 ip. pidetään haalilla osaston kevät- ja kesätoimintaa suunnittelevien toimikuntien kokous, johon toivotaan tulevan edustajat kaikista ryhmistä.

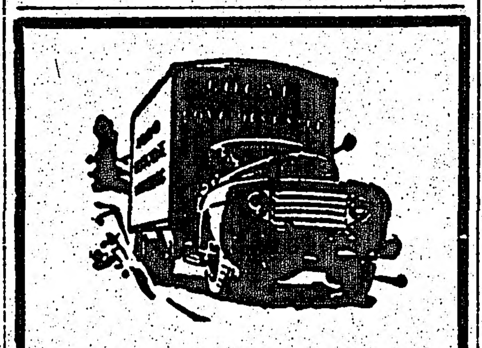

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.

20 Lorne St. Puh. 675-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

KIITOSMYYNTI ENSIVIIKOLLA

MAANANT. 17 P. LAUANT. 22 PÄIVÄÄN

PAISTINKANOJA	lb. 35c
KAIKKI PUNAISEN JA SINISEN LEIMAN NAUDANLIHA-"STEAKIT"	lb. 87c
SWIFTIN "Premium" PEKONI	lb. 89c
PERUNAT	25 paunaa 89c
BANAANIT	pauna 10c
NYLON-SUKKIA	pari 29c
LIPTONIN KAHVIA	pauna 79c
KANANMUNAT, keskikokoa	2 tus. 79c
MIR "Detergent" pesunestettä	2 yhden hinnalla
PURITY JAUHOJA	7 paunaa 69c

PALJON MUITA ERIKOISUUKSIA KAUTTA KAUPAN
SUOMALAINEN MYYJÄTÄR

Lockerby Red & White

1670 PARIS ST. PUH. 673-1820 SUDBURY

UUSIA NETTA MUSKETT'IN

ROMAANEJA

TÄLLAISTA ELÄMÄ ON

235 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Netta Muskettin uusi sävähdyttävä rakkausromaani kertoo ralkkaasta Jolandasta ja hänen kahdesta rakkaudestaan, joita hän ei voi vastustaa.

ROHKEA VOITTAA

268 SIVUA - HINTA SID. $2.25

Nuori Sabine on koko sielullaan kiintynyt opintoihinsa, jotka tähtäävät kirurgin kunniakkaalle uralle. Katkeruudekseen loistavalahjainen tyttö joutuu kuitenkin varojen puutteessa keskeyttämään opintonsa ja luisuu vähäpätöisiin konttoristin tehtäviin. Pettymyksen masentamana hän solmii järkiavioliiton varakkaan sir Jervis Guyesin kanssa.

Jännittävä, romanttinen, epäsovinnainen — aito Muskett

TAPAAMME JÄLLEEN

247 SIVUA - HINTA SID. $2.25

Sinä päivänä Janine oli tavallista kömpelömpi työssään: kirjeet olivat täynnä virheitä eivätkä sormet totelleet häntä lainkaan. Ja nyt hän kaiken lisäksi sai kutsun johtajan luo. Masentuneena Janine meni jalopeuran luolaan. Mutta siitä hetkestä alkoikin Janinen elämässä suuri seikkailu.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästäte vakuutusmaksuissa

LAINE AGENCIES

VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO

OLIVER R. LAINE — Kotiin 674-4167 — Konttori 675-6427
PENTTI PENTTILÄ — Kotiin 675-2941

125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Valtava tie- ja katurakennussuunnitelma on esitetty sudburylaisten harkittavaksi

Kaupungin valtuuston, suunnittelulautakunnan ja pysäköintihallinnon yhteiselle kokoukselle esitettiin keskiviikkoiltana katu- ja tierakennuksen 20-vuotissuunnitelma, jonka "hintalippuna" on $28,100,000.

Tämän suunnitelman on laatinut N. M. Dillon Ltd.-niminen insinööriliike ja sen valmistaminen vaati 2-vuotisen työn, mikä tuli maksamaan kaikkiaan $140,000. Tästä summasta maksaa maakuntahallitus 75 prosenttia, jättäen siis kaupungin veronmaksajien korvattavaksi $35,000.

Huomioiden, että Sudburyn liikenneongelmat ovat monessa suhteessa samanlaisia kuin muidenkin kaupunkien pulmat, suunnitelman tekijät sanovat, mutta sen lisäksi on Sudburyssa aivan omintakaisia pulmia.

Nämä erikoispulmat "johtuvat pääasiassa vaikeasta kiviperäisestä maastosta, erikoisesti kaupungin keskuksessa, ja historiallisesta kehityksestä, eli siitä kun rautatiet on rakennettu luonnollisille tiepaikoille ennen pääkatujen ja -teiden rakentamista."

International Nickel Co. Ltdn ja Falconbridge Nickel Mines Ltdn kaivosteollisuuksien kehitys on lisännyt liikennepulmaa, lisäämällä ristiin rastiin kaupungissa päivittäin kulkevien työläistensä määrää.

Kaupungin- ja maakuntahallituksen virkailijain kanssa yhteistoiminnassa suoritettu Dillon liikkeen tutkimus osoittaa, että Sudbury on "ulkopuolisen liikenteen päätekohta". Vuonna 1963 suoritettu tutkimus osoitti, että 30,600 matkaa muilta paikkakunnilta päättyi Sudburyyn. Sen odotetaan lisääntyvän 51,600:aan päätematkaan vuoteen 1985 mennessä.

Sudburyn väkiluvun arvellaan nousevan 81,100:sta (1963) 118,000:een v. 1985. Ajokkien määrän arvellaan nousevan prosentuaalisesti sikäli, että kun 1963 oli 1 ajokki kutakin 3.2 henkilöä kohti, v. 1985 niitä on 1 joka 2.4 henkilöä kohti.

Suoritetun tutkimuksen perusteella Dillon yhtiö esittää, että kaikkein tehokkaimpaan keinoon tulevaisuuden vaatimusten tyydyttämiseksi sisältyy nyt olevien pääkatujen leventäminen, uudelleen suunnistaminen ja kunnostaminen; uusien lyhyiden tieosien rakentaminen nyt olevien pääkatujen yhdistämiseksi tehokkaammaksi tieverkostoksi, ja uusien teiden muodostaminen liikakuormitettujen katujen liikenteen huojentamiseksi.

Esityksen kaikkein suurimpaan yhteen suunnitelmaan sisältyy $5,000,000 hintainen valtatie (over-all road-, mihin tulee monimutkaiset haara- ja yhtymäkohdat sekä rautatien eristämismenetelmät. Tähän suunnitelmaan liittyy kaikkiaan kahdeksan, Soohon menevän CPRn rautatien ylittävää (tai rautatien katkaisemaa) katua. Juuri tällä kohdalla yhdistyy No. 17 ja 69 Trans-Canada maanteiden North Bayn, Toronton ja Sault Ste. Marien liikenne.

Kuten sanottu, suunnitelmaan sisältyy monen pääkadun leventäminen ja kunnostaminen. Sen lisäksi ehdotetaan rakennettavaksi sarja uusia katuja tai katuosia, joista mainittakoon:

Uusi 4 ajokaistan läpikulkukatu (Expressway) tulisi kehittää nykyisestä Lorne—Regent katujen risteyksestä, mennen CPRn radan alitse (käyttäen Brady St. tunnelia) itäänpäin Kingswaylle Argyle-kadun lähettyvillä. Tähän sisältyy rautatien nousun eristys ja yhtymäkohdat Drinkwater kadun kanssa.

Täten saataisiin tärkeä yhteys "alakaupungin" sekä länsi- ja eteläosien välille samalla kun palveltaisiin No. 17 maantien "läpikulkuliikennettä".

Uusi 4 ajokaistan tie olisi rakennettava Alder ja Kathleen katujen yhdistämiseksi. Tähän sisältyisi uuden maasillan rakentaminen Nolin puron, CPRn pääradan ja Frood roadin yli. Alder—Kathleen tie antaisi pohjois-länsi sivutien keskikaupungille.

Uusi tie olisi rakennettava Notre Dame Ave.—Kathleen St. risteyksestä itäänpäin Barrydowne roadille. Tämä palvelisi kaupungin liikekeskusta ja New Sudburya; huojentaisi Lasalle Boulevardin, Notre Dame Ave:n ja Kingswayn liikennettä ja yhdistyisi ehdotettuun Alder—Kathleen tiehen.

Pohjoista kohti kulkevaa Pariskadun osaa oli rakennettava CPRn ratapihan yli, uuden yli rautatien kulkevan sillan avulla, yhdistyen se Drinkwater katuun. Drinkwateria olisi jatkettava pohjoista kohti Elmkadun poikki Notre Dame avenuelle, Louis-kadun pohjoispuolella. Tämä palvelisi keskikaupungin liikekeskuksia samalla kun se yhtyisi pohjois-etelän "läpikulkutiehen".

Uusi alikäytävä (tunnelitie) olisi rakennettava niin, että saataisiin Pine ja Beech kadut yhdistetyksi. Se antaisi tärkeän kulkutien keskikaupungin liikekeskuksen pohjoispuolelle.

Vuosikokousta valmistava kokous

Tänä sunnuntaina, kello 2 ip. on Finnish-haalilla vuosikokoukseen valmistava kokous, jossa m m. valitaan lisää ehdokkaita osaston johtokuntaan. Kaikkien jäsenten läsnäolo olisi toivottava. Uudet jäsenet ovat tervetulleita.

Sävel-kuorossa vallitsee reipas ja innostunut mieliala

Sävel-kuoron toiminta alkoi reippaan innostuksen merkeissä. Ensimmäisiin harjoituksiin (joulun jälkeen) oli saapunut melkein kaikki entiset laulajat ja useita vähän aikaa levänneitä. Olipa joukossa aivan uusi, nuori neitonen, Wendy. Tervetuloa uudet ja entiset laulajat.

Harjoitusten jälkeen pidetyssä kokouksessa suunniteltiin tulevia tehtäviä ja valittiin komiteoita viemään niitä eteenpäin.

Ensimmäisenä on tulossa seurapelitilaisuus torstaina, tammik. 20 pnä. Vapaaehtoisista muodostunut komitea huolehtii varmasti että lahjavoittoja on silloin runsaasti ja täten tilaisuus muodostuu monelle "onnen myyrälle" antoisaksi.

Tavanomainen kuoromme vuosijuhla, joka nyt voidaan merkitä numeroilla 21, siis täysikasvuisen ikänä, suunniteltiin vietettäväksi maaliskuun 31 pnä. Lähemmin siitä tuonnempana.

Päätettiin myös järjestää päivälliset helmikuussa ja vapaaehtoinen komitea huolehtii siitä, että herkkuja tulee olemaan monenlaisia — ja ne toinen toistaan herkullisempia.

Suunitelma sisältää myös kevätpuolella pidettävän seurapelitilaisuuden, kabarettitanssit ym. Kaikki nämä tilaisuudet järjestetään kuoron matkarahojen hankkimiseksi ensi kesän suurjuhlaan, mikä on, kuten tiedetään, Port Arthurissa.

Vielä valittiin muutamia henkilöitä edustamaan kuoroa yhteisessä suunnittelukomitean kokouksessa.

Kuten alussa mainittiin, laulajien keskuudessa vallitsi innostunut mieliala. Reippain mielin ryhdyimme valmistamaan konsertti- ja suurjuhlaohjelmaa sekä muita käytännöllisiä tehtäviä.

Toivomme reipasta toimintatarmoa ja innostusta kaikille suurjuhlaan aikoville musiikkiryhmille, voimistelu- ja urheiluväelle sekä suurelle kannattajajoukollemme.

Sävel kuoron puolesta S. P.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA

Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla

1742 PARIS ST. SUDBURY

Ajanvietelukemista

HALVALLA

"Viikonloppu"

julkaisun

IRTONUMEROITA

Nyt alennetulla hinnalla

25c kappale

Ynnä postikulut: 3 numerosta 7c, 6 numerosta 11c ja 12 numerosta 16c. Saatavana No. 15stsa No. 45 asti.

Vesiasia on pohdittavana

Kaupunginvaltuustossa ja Ontarion vesiresurssihallinnon edustajilla on maanantai-iltana yhteinen kokous, missä keskustellaan Sudburyn vesitilanteen eri puolista. Tiistai-iltaiseen valtuuston kokoukseen on kutsuttu alueen terveysvirkailija, tri J. B. Cook, joka on seurannut läheisesti vesitilanteen kehitystä.

Tiistaiaamuna kello kymmeneltä on kaupungin kirjaston auditoriumissa kokous, missä tämän seudun kuntien edustajilla on tilaisuus esittää ehdotuksiaan Ontarion vesiresurssihallinnon edustajille. Sudburyn edustajaksi tähän tilaisuuteen menee pormestari Max Silverman.

Pearson kotiutui torstaina

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson saapui torstaina suihkumoottoreilla varustelulla Air Canadan matkustajakoneella takaisin Lagosista, missä hän osallistui Britannian kansojenyhteisön 2-päiväiseen konferenssiin Rhodesian kysymyksestä. Pääministeriä oli lentokentällä vastaanottamassa hallitusministeriön valtuuskunta ulkoministeri Paul Martinin johdolla.

Maailman lukutaidottomuus laskenut, lukutaidottomia vieläkin 45%

Pariisi. — Täällä julkaistujen tilastojen mukaan maailman kansojen lukutaidottomuus on laskemassa, mutta vielä ilmoitetaan jotta 45 pros ihmisistä ei osaa sen enempää lukea kuin kirjoittaakaan.

Suurimmassa osassa maailman maista vähemmän kuin puolet 5-19 vuoden ikäisistä ihmisistä käy koulua, sanotaan YKn opetusta, tiedettä ja kulttuuria tutkivan järjestön vuosikirjassa.

Koulua käymättömien prosenttiluku laski 57:ään 59:stä vuosien 1957 ja 1960 välisenä aikana. Mainitun järjestön tilastollisessa raportissa huomioidaan, että tämä oli suuri saavutus kun muistetaan se, että väestöluvut lisääntyivät huimaavasti mainittujen vuosien kuluessa.

Miltei kaikissa maissa käytetään nykyään enemmän valtion tuloja opetusta varten kuin on käytetty aikaisemmin. Useimmat kehitysmaat lisäävät opetukseen käyttämiään menoja kaksi ja jopa neljäkin kertaa nopeammin kuin talous on kasvanut.

Tilastojen mukaan suurin lukutaidottomuus vallitsi v. 1960 Pohjois-Afrikassa, missä 85-90 prosenttia kansasta ei osannut lukea eikä kirjoittaa. Pohjois-Amerikan maissa ilmoitettiin lukutaidottomuusprosentiksi 3-4.

Ensimmäinen neekeri USAn hallitukseen

Washington. — Presidentti Lyndon B. Johnson tiedoitti torstaina, että hän on nimittänyt maansa historian ensimmäisen neekerijäsenen Yhdysvaltain hallitukseen.

Hän on tri Robert C. Weaver, jonka tehtäväksi tulee asunto- ja kaupungien kehitysasiain jaoston huolto. Tri Weaver, joka on nyt 58-vuotias, on toiminut tällä alalla vuodesta 1961 alkaen, mutta nyt hänestä tulee ensimmäinen neekeriministeri Yhdysvaltain hallitukseen.

Sotajoukkoja jos voima-asema eristetään, Wilson

Lusaka, Zambia. — Britannian pääministeri Harold Wilson rauhoitti torstaina Zambian viranomaisia ja kansaa selittämällä, että hän antaa asevoimille määräyksen sekaantua asiaan, jos Rhodesian hallitus sulkee Kariba padon voimalähteet.

"Me emme ole koskaan sanoneet, ettei asianmukaisessa tilanteessa voida käyttää voimakeinoja", sanoi pääministeri sanomalehtien haastattelutilaisuudessa vähää ennen kuin hän meni neuvonpitoon Zambian presidentin, Kenneth Kaundan kanssa.

Pääministeri Wilsonia "tervehtimään" kokoontuneiden mielenosoittajien julisteissa sanottiin: "Wilson, menkää kotiin" ja "Wilson murskatkaa Smith (Rhodesian hallitus—V.) nyt."

Leonid Brezhnev Mongoliassa

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ensimmäinen sihteeri, Leonid Brezhnev, aloitti torstaina neuvottelut Ulko-Mongolian edustajain kanssa.

Keskiviikkona Mongolian pääkaupunkiin saapuneen Brezhnevin valtuuskuntaan kuuluu ensimmäinen varapääministeri Kirill Mazurov, ulkoministeri Andrei Gromyko ja puolustusministeri Rodion Y. Malinokvski.

Huomioiden näiden keskustelujen alkamisen TASS tiedoitti vierailusta seuraavaa:

"He keskustelevat ystävällisten suhteiden edelleen lujittamisesta ja laajentamisesta . . . sekä kommunistisen maailmanliikkeen tämän hetken päivänpolttavista kysymyksistä.'.

Fanfani jälleen opettajan toimeen

Rooma. — Yhdistyneiden Kansakuntien Yleiskokouksen presidentti Amintore Fanfani ryhtyi tällä viikolla jällen opetustoimeen.

Fanfani erosi Italian ulkoministerin toimesta viime kuussa sen jälkeen kun kehittyi poliittinen myrsky kun hänen sanottiin osallistuneen rauhantunnusteluihin Hanoin kanssa.

Hän opettaa nyt kolmelle luokalle viikossa taloushistoriaa Rooman yliopistolla

Hän keskeytti opettamisen viime syksynä kun hänet valittiin Yleiskokouksen presidentiksi.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Varteenotettavia asioita talvella

Talvi tuli aikaisin. Vaikka täällä paleleekin niin usemmat toki tervehtivät riemulla sitä, että valkoinen lumi lievitti syystalven ankeata hämäryyttä. Talvella on kuitenkin omat varjopuolensa, joita kannattaa muistutella mieliin.

Useimmat lienevät jo lukeneet sen tosiseikan, että paleltunutta ihon kohtaa ei pidä hieroa karkealla lumella vaikka perimätieto tätä menetelmää onkin suositellut. Paleltunut iho on jo ennestään voinut,miksi siis enää vioittaa sitä niin kovakouraisella käsittelyllä.

Jos paleltunutta kohtaa ylipäänsä hierotaan, on se tehtävä varovaisesti lempeästi lämpimällä kädellä.

Parasta on päästä sopivaan huoneenlämpöön, jossa verenkierto vähitellen elpyy.

Paksu vaatetus ei välttämättä suojaa kylmältä. Vaatteet eivät muodosta lämpöä, ne vain estävät lämmön haihtumisen. Lämmön muodostamiseen tarvitaan elimistön omaa toimintaa; mitä vilkkaammin liikumme, sitä enemmän lämpöä kehittyy elimistössämme.

Jos vaate on niin paksu ja jäykkä, että se estää normaali liikkumisen, voi käydä näin, että vilu tulee paksuimmankin vaatekerroksen läpi. Tämä koskee erityisesti pieniä lapsia, jotka eivät aina itse pysty tekemään kyllin viisaita johtopäätöksiä omasta vaatetuksestaan ja liikunnastaan.

Kun kyseessä on ulkona nukkuva lapsi, on tilanne hieman toisenlainen, mutta silloinkin täytyy vaatetuksen määrällä olla jokin kohtuullinen raja. Kylmä viima tuo vilun tullessaan vaikka lämpömittarin lukemat eivät olisikaan peloittavia; siksi tuulista paikkaa on syytä välttää, kun vauvoja ulkoilutetaan.

Liukas jää ja lumi voivat aiheuttaa kompastumisia. Jos onni on oikein huono, niin saattaa samalla pää kolahtaa jäiseen kamaraan. Silloin on valppaus tarpeen. Jos kaatunut henkilö hetkeksikään näyttää menevän tajuttomaksi, on hänen tilaansa lähimmän vuorokauden aikana seurattava erityisen valppaasti.

Jos tajuttomuus jatkuu useita minuutteja tai päänsä satuttanut henkilö alkaa valittaa päänsärkyä, rupeaa oksentelemaan, käy uneliaaksi tai käyttäytyy poikkeavasti, on syytä viipymättä kääntyä lääkärin puoleen, koska mahdollisesti sairaalahoito on tällöin välttämätön.

Aivotärähdys ja kallonmurtuma ovat asioita, joiden kanssa ei ole syytä leikitellä. Jos tällainen tapaturma sattuu koulussa, on ehdottomasti pidettävä mielessä, että lasta ei saa lähettää yksin kotiin, koska matkan aikana ja mahdollisesti tyhjillään olevassa kodissa ei ole ketään, joka pystyisi tekemään huomiota lapsen tilasta.

Lapsista on joskus mielenkiintoista seurata, kuinka kulkuneuvot luistelevat jäisellä tiellä. He eivät pysty oivaltamaan niitä vaikeuksia, joita ajoneuvon kuljettajalla on jäisellä kelillä. Heillä ei todennäköisesti ole aavistustakaan tarvittavista jarrutusmatkoista eikä heidän mieleensä pälkähdäkään, että luisuva ajoneuvvo voi luisua heidän päälleen.

Tiellä leikkiminen on aina vaarallista, mutta erityisen vaarallista se on liukkaalla kelillä. Nykyisen vilkkaan liikenteen aikana ei kelkka enää ole turvallinen kulkuneuvo yleisillä teillä.

Ajoteille johtavat rinteet on syytä hiekoittaa, jotta mäenlasku teille voitaisiin estää sielläkin, missä valvovaa silmää ei jatkuvasti ole paikalla. Hiihtoladut eivät liioin saisi johtaa suoraan ajotietä kohti.

Vaikka jäät jo nyt vähitellen kantavatkin, useimmissa kohdissa on kautta talven olemassa paikkoja, joissa jää veden virtaamisen takia tai läheisen viemärin takia on heikkoa. Ovatko kaikki tällaiset vaaranpaikat kotiseudullanne yleisesti tiedossa? Onko ne mahdollisuuksien mukaan aidatut ja varustettu varoitusmerkeillä? Joko kaikki aikuiset ja lapset vähitellen ovat oppineet, kuinka puhallushengitystä annetaan ja kuinka jäihin vajonnut henkilö voidaan pelastaa?Kaikesta tästä huolimatta talvi on aika mukavaa aikaa. Silloin kannattaa ulkoilla ja ravistaa syysväsymys harteiltaan ennen kuin kevät, taas alkaa väsyttää.

* * *

Hoito pidentää kukkien ikää

Kuten kynttilän liekki palaa loppuun, katoaa myös kukkien tuoreus ja kauneus. Mutta jokainen tietysti toivoo niiden kestävän mahdollisimman pitkään.

Tulppaani-, hyasintti- ja kieloistutukset on pidettävä tasaisen kosteina, niitä ei saisi päästää kuivumaan. Tavallisesti istutukset on yleensä tehty vedenpitäviksi, etteivät ne vuotaessaan pilaisi esim. hienoa pöydän pintaa tai kaunista pöytäliinaa. Esim. pesät ja korit on vuorattu muovilla. Kastelijan on siis annettava vettä kohtuullisesti, etteivät sipulit jatkuvati ui väljässä vedessä. Ne pidetään kosteina, ei märkinä.

Kukkien sijoittamista kuuman lämpöpatterin lähelle on vältettävä, sillä hyvin lämpimässä kukkien ikä on paljon lyhyempi kuin viileässä. Niinpä yön ajaksi viileään paikkaan siirtäminen pidentää kukkien ikää melkoisesti.

Jos leikkotulppaanit näyttävät vähän lakastuneilta paketista kuoriuduttuaan, ei ole suinkaan syytä pelästyä tai närkästyä. Niiden ei tarvitse olla vanhoja. Leikatkaa terävällä veitsellä varren tyvestä tuuman verran pois, jotta saadaan uusi, tuore imupinta, kääräiskää tulppaani tiukasti paperiin (siten varret saavat tukea ja pysyvät suorina) ja pannaan haaleaan veteen. Jo puolen tunnin kuluttua ne ovat imeneet solukkonsa täyteen vettä ja ovat pirteitä ja tanakoita.

Nämä kukat pitävät vähästä, haaleasta vedestä maljakossa. Jos ne upotetaan syvälle veteen, ne "juovat" liikaa, venyvät nopeasti pituutta ja vanhenevat pikemmin. Siispä maljakkoon vettä vain puolilleen tai vieläkin vähemmän, niin että varret ovat vain noin puolitoista tuumaa vedessä.

Yön ajaksi on hyvä siirtää maljakkokukatkin viileämpään paikkaan. Sipulikukille on edullisin, jos varsia lyhennetään hieman joka päivä. Jos ne iltaisin kääräistään paperin sisälle, ovat ne aamulla suoravartisia.

* * *

Pieniä neuvoja

Joskus talvellakin on pestävä ulkoportaita, mutta jos pesuveteen laittaa suolaa, niin portaat eivät pesun jälkeen jäädy. Pitäkää ulkoportaanne aina jäästä puhtaana, joko suolalla tai sannoittamalla ne, niin säästytte monesta liukastumisesta, joka saattaa joskus olla kohtalokaskin.

*

Huulimaali ei ole kaunista kupin reunassa. Sen voi estää kun juuri ennen kupista juomista kostuttaa kielellä huuliaan. Silloin huulimaali pysyy siinä mihin se on tarkoitettukin, eikä pesijän tarvitse suuttua kuppia pestessään. Sama pätee savukkeisiin nähden.

AIDILLERIN OSA

Poika: Me haluamme leikkiä elefanttia eläintarhassa ja pyydämme sinun apuasi.

— Äiti: Mitä ihmeessä voin minä tehdä?

Poika: Sinä voit olla se rouva joka antaa elefantille makeisia ja maapähkinöitä.

CSJ:n Toronton osaston FINLANDIA KUORON
järjestämä

MUSIKAALINEN TILAISUUS

Don-haalilla — 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Sunnuntaina, tammikuun 23 pnä klo 4 ip.

HYVÄ, MONIPUOLINEN OHJELMA

Hyvä kahvitarjoilu kotitekoisten leivosten kanssa.

PÖYTÄPAIKAT SALISSA TERVETULOA!

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.